

2021

toimintakertomus

sirkuksen tiedotuskeskus

SISÄLLYSLUETTELO

I	– Tiivistelmä.....	3
II	– Strategisten tavoitteiden toteutuminen ja koronapandemian vaikutukset toimintaan	5
III	– Talous.....	8
IV	– Viestintä ja tiedonkeruu	9
V	– Kotimaan toiminta	13
VI	– Kansainvälinen yhteistyö ja hankkeet.....	17
VII	– Yhteiskunnallinen vaikuttaminen	30
VIII	– Yhdistyksen henkilöstö, jäsenet, hallinto ja toimitilat	31
IX	– Yhteistyökumppaneita 2021	33

Sirkuksen tiedotuskeskus ry

Käenkuja 8 C 34a
00500 Helsinki

info@sirkusinfo.fi
www.sirkusinfo.fi

I – TIIVISTELMÄ

Sirkuksen tiedotuskeskus on suomalaista kansainvälistä sirkuskenttää palveleva asiantuntijaorganisaatio, jonka tehtävä on edistää sirkuksen taiteellista ja tuotannollista kehitystä, kulttuurista ja yhteiskunnallista asemaa Suomessa sekä luoda ja ylläpitää kansainvälisiä kontakteja.

Strategiansa mukaisesti tiedotuskeskus vaikutti vuonna 2021 erityisesti sirkuksen ammattilaiskentän rakenteiden suotuisaan kehittymiseen ja sirkusryhmien toiminnan vakiinnuttamiseen. Koronapandemian vuoksi tiedotuskeskus siirsi vuonna 2020 kaiken toimintansa verkkoon eri etäalustoille. Toisena koronavuotena esittävän taiteen ja erityisesti sirkuskentän haasteellinen tilanne näkyi yhä selvemmin. Tilanne vaikutti myös Sirkuksen tiedotuskeskuksen toimintaan ja osa suunnitelluista tapahtumista peruttiin tai toteutettiin online- ja hybridimuotoisina.

Sirkuksen tiedotuskeskus ry:n toimintaa ohjaa sääntöjen, strategian ja vuosikohtaisen toimintasuunnitelman lisäksi myös yhdistyksen kestävä kehitys ja Kohti hiilineutraalia toimintaa -suunnitelma, yhdistyksen työsuojelu-, tasa-arvo- ja työhyvinvointiohjelma, sirkusalan sitoumus seksuaalisen ja sukupuolisen häirinnän kitkemiseksi, sekä työterveyshuollon tuottama työpaikkaselvitys. Yhdistyksen toiminta linjaa vahvasti opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripolitiikan strategiaan ja ohjeistuksiin mm. kestävä kehityksen toteutumisesta taide- ja kulttuurikentällä. Tiedotuskeskus edesauttaa toiminnassaan OKM:n strategisten painopistealueiden toteutumista parantamalla sirkustaiteilijoiden työn tekemisen edellytyksiä, kehittämällä alan tuotannollisen työn muotoja, huolehtimalla alan kulttuurisen, tietotaitoon pohjaavan perustan vahvistumisesta ja kannustamalla viestinnän kautta eri ryhmien osallisuuteen.

Tiedotuskeskuksen viestintä, tiedonkeruu ja tilastointi, neuvontapalvelut, promootiotyö sekä kulttuuripoliittinen vaikuttamistyö tähtäävät sirkuksen taiteenalan monipuoliseen kehittämiseen. Toiminta tavoitti suurimman osan suomalaisista sirkusalan ammattilaisista sekä opiskelijoista ja muista keskeisistä sidosryhmistä vaikuttaen laaja-alaisesti ja syvällisesti. Etäalustoilla ja hybriditapahtumina toteutettu toiminta tavoitti uusia kontakteja ja tiedotuskeskuksen toiminnan saavutettavuus parani. Tiedotuskeskuksen hankkeet palvelivat kentän erilaisia tarpeita aina monimuotoisen sirkuskulttuurin edistämisestä alan työllisyyden ja sirkusryhmien strategisen toiminnan kehittämiseen, sekä alan toimijoiden ja teosten kansainvälisen näkyvyyden edistämiseen.

Jatkoimme tiedontuotantoa kehittäen suomalaisen sirkuksen tilastointia yhteisen henkilöresurssin voimin **Tanssin tiedotuskeskuksen** kanssa. Jalostimme kerättyä tietoa koko kentän tarpeisiin.

Edesautoimme sirkusryhmien toimintaedellytysten vakiintumista järjestämällä alan osaamisen ja ammatillisten valmiuksien kehittämiseen tähtääviä verkkotyöpajoja perustoimintamme ja hankkeiden puitteissa. Toteutimme kaksi teosesittelytilaisuutta

Tiedotuskeskuksen toiminta on laaja-alaisesti vaikuttavaa ja tiedotuskeskus on koko sirkuskentän kokoava toimija.

verkossa uusille sidosryhmille. Tuimme sirkusalan välittäjä- ja tuotantoportaan kehittymistä viestinnän ja verkkokoulutusten muodossa. Kokosimme alan toimijoita yhteen verkkotilaisuuksissa ja mentoroimme mahdollisuuksien mukaan. Teimme yhteistyötä kotimaisten sirkusoppilaitosten kanssa sitouttaaksemme uudet sirkussukupolvet toimintamme piiriin. Viestimme sirkusalan ajankohtaisista asioista kotimaassa ja kansainvälisesti. Otimme osaa kulttuuripoliittiseen keskusteluun.

Sirkuksen tiedotuskeskuksen kansainvälinen toiminta on perustunut vahvoihin, pitkäjänteisesti rakennettuihin verkostoihin, sekä hyviksi havaittuihin käytänteisiin ja yhteistyömalleihin. Kansainvälistä toimintaa toteutettiin erityisesti hankkeiden, vahvojen kumppanuuksien ja jaettujen osaamis- ja verkostoresurssien kautta. Tiedotuskeskus hyödynsi kansainvälisessä toiminnassaan asiantuntijaosaamistaan, alan rakenteiden tuntemustaan sekä keräämäänsä informaatiota kuten esim. tilastotietoa alan esityksistä, katsojista ja tuloksista sekä sirkustaiteen toimijoiden määristä.

Tuimme ryhmien kansainvälistymistä ja taiteilijoiden kansainvälisen osaamisen kehittymistä hankkeiden, promootion ja verkottumisten avulla. Vuoden 2021 kansainvälisen toiminnan suurin projekti oli yhteistyössä Tanssin tiedotuskeskuksen kanssa toteutettu **Performing HEL -katselmus ja Digital Leap -projektin** käynnistyminen. Koronasta huolimatta kansainvälinen toiminta oli vuonna 2021 vilkasta ja sirkuskentän toimijoille pystyttiin tarjoamaan erilaisia koulutuksia, verkostoitumis- ja keskustelutilaisuuksia sekä virtuaalisia että live-verkostoitumismatkoja, etä- ja hybriditilaisuuksia ja residenssejä. Järjestimme säännöllisiä verkkokeskusteluja kansainvälisen toiminnan eri suuntauksista osana **On the Lookout -verkkokeskustelusarjaa**. Kansainvälistymisessä teimme tiivistä yhteistyötä muiden taiteen tiedotuskeskusten, **Suomen kulttuuri-instituuttien ja suurlähetystöjen** sekä **Team Finland -kumppanien** kanssa.

Tiedotuskeskuksen toiminta-avustukseen kohdistunut leikkaus aiheutti toimintojen ja kiinteiden kulujen supistamista. Sirkuksen tiedotuskeskuksen pitkäaikainen toiminnanjohtaja **Lotta Vaulo** siirtyi toisiin työtehtäviin syys-lokakuun taitteessa 2021. Muuttuneessa talous- ja henkilöstötilanteessa tarve tarkastella tulevaisuuden näkymiä kasvoi entisestään. Hallitus päätti asiaa edistääkseen järjestää syksyllä 2021 jäsenistölle kaksi keskustelutilaisuutta, laatia palvelukyselyn sekä perusti skenaariotyöryhmän tarkastelemaan mahdollisia strategisia tulevaisuuden vaihtoehtoja. Sirkuksen tiedotuskeskuksen hallitus teki joulukuun kokouksessaan päätöksen edistää Tanssin tiedotuskeskuksen kanssa yhdistymisen jatkovalmistelua. Hallitus päätti myös, että myöhemmin käydään keskustelua laajemman esittävän taiteen tiedotuskeskuksen muodostamisesta.

Vuosi 2021 oli Sirkuksen tiedotuskeskuksen 16. kokonainen toimintavuosi. Tiedotuskeskuksessa työskenteli 4 vakituista kokopäiväistä ja 2 osa-aikaista työntekijää. Toiminta rahoitettiin OKM:n myöntämällä toiminta-avustuksella, oman toiminnan tuloilla ja hankeavustuksilla.

II – STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN JA KORONAPANDEMIAN VAIKUTUKSET TOIMINTAAN

Sirkuksen tiedotuskeskuksen toimintaa ohjaa strategia vuosille 2019–2023. Strategiaa päivitetään vuonna 2022 sekä maailmanlaajuisen koronapandemian aiheuttamien laajempien muutosten, että siitä aiheutuneen kotimaan kulttuuri- ja esittävien taiteiden kentän kriisin vuoksi.

Toiminta-avustukseemme vuonna 2021 tullut -8,4% leikkaus ja seuraaville vuosille 2022–2024 ennakoitujen toimintarahen leikkaukset opetus- ja kulttuuriministeriöstä aiheuttavat tiedotuskeskuksen toimintojen supistamista ja palveluiden vähenemistä.

Kuluneen vuoden strategisina tavoitteina olivat uusien mahdollisuuksien luominen sirkustaiteen kotimaiselle ja kansainväliselle toiminta-alueelle, sekä nuorten sirkusryhmien ja kentän tuottajaportaan toimintamahdollisuuksien vahvistaminen ja kehittäminen haastavassa tilanteessa. Verkostoitumisen ja voimien yhdistämisen avulla pyrittiin lujittamaan sirkuksen asemaa taidemuotona kulttuurin laajalla kentällä. Koronapandemian jatkuessa ja toimintarahaan kohdistuneen leikkauksen myötä suhteutimme toimintaamme ja tavoitteitamme sen aiheuttamien rajoitusten ja sulkutoimenpiteiden puitteissa. Veimme toimintaamme edelleen vahvasti verkkoympäristöissä toteutettavaksi ja korostimme sirkusammattilaisten yhteisöllisyyden rakentamista ja verkostojen ylläpitoa etäyhteyksillä toteutettuina.

Strategiamme linjausten mukaisesti toteutimme perustehtäväämme vuonna 2021:

- vaikuttamalla sirkuksen ammattilaiskentän rakenteiden suotuisaan kehittymiseen ja nuorten sirkusammattilaisten taiteellisten ja tuotannollisten toimintaedellytysten vahvistumiseen
- toimimalla aktiivisesti kansainvälisissä verkostoissa, sekä vahvistamalla alan ammattilaisten kansainvälistä toimijuutta etä- ja hybridiverkottumismahdollisuuksien ja syksyllä myös onnistuneesti järjestettyjen live-kohtaamisten kautta
- edistämällä viestinnässämme suomalaisen sirkuksen tunnettuutta ja arvostusta
- tuottamalla laadukasta ja luotettavaa toimiala- ja tilastotietoa
- olemalla aktiivinen keskustelunaloittaja ja kulttuuripoliittinen vaikuttaja

Tiedotuskeskus piti vuoden mittaan säännöllisesti yhteyttä sirkusalalla vaikuttaviin kulttuuri- ja rahoituspoliittisiin päättäjiin ja antoi lausuntoja sirkuksen alalta. Olimme tiiviissä yhteistoiminnassa muiden sirkus- ja kulttuurialan yhteisöjen ja verkostojen kanssa Suomessa ja ulkomailla. Viestinnän painopisteitä olivat kansainvälisille toimijoille ja kotimaan sidosryhmille suunnatun viestinnän lisäksi tiedotuskeskuksen roolin kirkastaminen entisestään alan toimijoiden suuntaan.

Tiedotuskeskus kokosi etäalustoilla taiteilijoita ja kentän toimijoita ajankohtaisten keskusteluteemojen ympärille pyrkien parantamaan sirkusalan ammatillisia valmiuksia sekä levittämään sirkustietoutta sidosryhmille. Tiedotuskeskus toimi suomalaisen sirkusalan kohtauspaikkana ja kollegiaalisen yhteisöllisyyden aktiivisena rakentajana.

Tiedotuskeskus edesauttaa pitkäjänteisesti sirkustaiteen vapaiden ryhmien toimintaedellytysten vakiintumista erilaisten kotimaisten ja kansainvälisten kehittämishankkeiden kautta. Vuonna 2021 päättynyt **Pohjoismaisen kulttuuripisteen** tukema pohjoismais-baltialainen yhteistyöhanke **NuoraNORD Incubator** tarjosi sirkusalalla syntyneille uusille aloitteille, kehitteillä oleville projekteille, etäalustalla toteutetun hautomon ja kollegiaalisen yhteiskehittämisen paikan. NuoraNORD Incubator oli neljäs perättäinen nk. **Nuora-kehittämishanke**.

Vuoden aikana onnistuttiin koronasta huolimatta järjestämään yksi kansainvälinen verkostoitumismatka Tallinnaan marraskuussa 2021.

Tiedotuskeskus loi kontakteja kansainvälisen taiteilija-, asiantuntija-, osaamis- ja esitysvaihdon edistämiseksi sekä tuki kansainvälisen toimintansa puitteissa sirkusesitysten kansainvälistä näkyvyyttä. Kansainvälisen yhteistoiminnan strategisella, pitkäjänteisellä kehittämisellä sekä sirkusalan tiedonvaihdon ja osaamisen kasvattamiseen tähtäävien hankkeiden tukemisella avattiin suomalaisille nykysirkusryhmille mahdollisuuksia yhteistuotantoihin, kiertueisiin, residensseihin ja kumppanuussuhteisiin kansainvälisten toimijoiden ja verkostojen kanssa. Toimimme yhteistyössä sirkusalan keskusten, festivaalien ja residenssien kanssa, kansainvälisessä toimintaympäristössä aloitteellisena, luotettavana partnerina ja suomalaisen sirkuskentän näkyvyyden edistäjänä. Suomalainen sirkusyhteisö on keskeinen ja merkittävä osa pohjoismaista, eurooppalaista ja globaalia sirkuskenttää. Tiedotuskeskuksen kansainvälisten hankkeiden tehtävänä on ollut lisätä pitkäkestoisesti suomalaisen sirkustaiteen tunnettuutta sekä alan toimijoiden työllistymismahdollisuuksia. Alkuvuodesta eli tammi–kesäkuussa kansainvälistä toimintaa toteutettiin kohtaamisissa alan online-messuilla ja -tapahtumissa, ja elokuusta lähtien hybridi- ja onlinetapahtumissa, mutta myös kohtaamisissa verkostoitumistapahtumissa. Vaikka toteuttamisen tavat olivat erilaisia, strategiset tavoitteemme pysyivät samoina ja niitä pystyttiin toteuttamaan.

Tiedotuskeskus pyrkii toiminnassaan vastaamaan muuttuvan ja kehittyvän sirkuskentän keskeisiin tarpeisiin, sekä toimimaan viestinviejänä kentän ja poliittisen päätöksenteon välillä. Tärkeitä puheenaiheita ovat olleet veikkausvoittovaroihin perustuvan taiderahoituksen kehittyminen, esittävän taiteen vapaan kentän toimintamahdollisuuksien suotuisa kehittyminen tai toisaalta heikentyminen entisestään, sirkusryhmien pääsy uusittuun valtiosuusjärjestelmään 2022 alkaen, yliopistotasoisien taidekoulutuksen tulevaisuudennäkymät, taiteen perusopetuksen kehityskulku ja taiteen saavutettavuuden lisääminen yhteiskunnassa.

Yhteistyö **Tanssin tiedotuskeskuksen** kanssa jatkui tiiviinä: tilastointi, tietokantakehitystyö, **Digital Leap, Sirkuksen ja tanssin kansainvälistymishanke 2019–2023, Performing HEL, Nordics Combined, On the Lookout -asiantuntijatapaamiset, Kohti uusia näyttämöitä -hanke (KUN)** ja **Konserttikeskuksen LIVE-kiertuehanke**.

Toinen poikkeuksellinen vuosi koronan keskellä

Maailmanlaajuinen pitkittynyt koronakriisi haavoitti edelleen sekä sirkuksen kentän että Sirkuksen tiedotuskeskuksen toimintaan tavalla, jonka kaikkia vaikutuksia voi arvioida vasta myöhemmin.

Koronan tuoma poikkeustila muutti tiedotuskeskuksen työn luonnetta merkittävästi. Etätyö ja siihen liittyvät teknologiat, sovellukset ja käytännöt ovat tulleet jäädäkseen. Koronavuosina on opittu paljon siitä, mikä voidaan ja kannattaa toteuttaa etä- ja hybriditilaisuuksina ja toisaalta miten esimerkiksi verkottuminen ja uusien kontaktien luominen etänä on haasteellisempaa. Muutamia kohtaamisia pääsimme järjestämään kesän jälkeen, mutta etätyössä ja sitä helpottavissa uusissa teknologioissa on paljon hyvää, mm. tapahtumiemme saavutettavuus on parantunut ja näin ollen toimintaa toteutetaan hybridimallisena myös jatkossa.

Hallitus teetti alkuvuodesta jäsenyhteisöille ja laajemmin kentälle suunnatun kyselyn vuonna 2020 **Tanssin tiedotuskeskuksen** kanssa valmistellun äänestystuloksen taustalla vaikuttaneista asioista ja siitä, miten yhdistymistä valmisteleva prosessi oli kentällä koettu. Yhdistymisasian edistämiseen oli kannustanut päärahoittaja opetus- ja kulttuuriministeriön viesti taiderahoituksen epävarmasta tulevaisuudesta liittyen nk. veikkausvoittovarojen vähenemiseen ja niiden myötä leikkauspaineisiin kulttuurijärjestöjen toimintarahoituksessa.

Tiedotuskeskuksen muuttuneessa talous- ja henkilöstötilanteessa tarve tarkastella tulevaisuuden näkymiä kasvoi entisestään. Hallitus päätti asiaa edistääkseen järjestää syksyllä 2021 jäsenistölle kaksi keskustelutilaisuutta, laatia palvelukyselyn sekä perusti työryhmän tarkastelemaan mahdollisia strategisia tulevaisuuden vaihtoehtoja. Työryhmään valittiin jäsenistön edustajaksi **Jonna Leppänen**, henkilökunnasta **Lotta Nevalainen** ja hallituksesta **Salla Hakanpää**. Työryhmä kokoontui neljä kertaa marraskuussa 2021.

Sirkuksen tiedotuskeskuksen hallitus teki joulukuun kokouksessaan päätöksen edistää Tanssin tiedotuskeskuksen kanssa yhdistymisen uudelleen valmistelua. Hallitus totesi, että Tanssin tiedotuskeskuksen kanssa vuonna 2020 tehtyjen fuusiovalmistelujen pohjalta voidaan lähteä liikkeelle, mutta suunnitelmia, sääntöehdotusta, jäsenpohjaa sekä muita sirkuskentällä huolta herättäneitä yksityiskohtia tulee päivittää ja neuvotella uudelleen sekä Tanssin tiedotuskeskuksen kanssa että Sirkuksen tiedotuskeskuksen jäsenistöä kuunnellen ja heidän kanssaan keskustellen. Hallitus päätti myös, että myöhemmin käydään keskustelua laajemman esittävän taiteen tiedotuskeskuksen muodostamisesta.

III – TALOUS

Vuonna 2021 tiedotuskeskuksen talous perustui opetus- ja kulttuuriministeriön toiminta-avustukseen, omiin mm. vuokratuottoihin, okm:n erityisavustukseen, pohjoismaiseen hankerahoitukseen sekä yhteistyöhankkeisiin.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää toiminta-avustusta saatiin yhteensä 271 000 €. Toiminta-avustukseen kohdistui vuonna 2021 8,4 % leikkaus, eli 25 000 €. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Sirkuksen ja Tanssin tiedotuskeskuksille yhteisen erillisavustuksen 98 000 € vuosille 2019–2023, kansainväliseen vientiin ja verkostojen kehittämiseen. Tästä erillisavustuksesta osa käytettiin vuonna 2021.

Pohjoismainen kulttuuripiste – Nordisk kulturkontakt myönsi tiedotuskeskukselle 40 000 € hankeavustuksen **NuoraNORD Incubator -hankkeen** toteuttamiseen vuonna 2020–2021 hankesuunnitelman mukaisesti. Tiedotuskeskuksen omat tuotot koostuivat mm. jäsenmaksuista, vuokratuotoista, hankkeiden omarahoitusosuuksien kertymistä sekä kirjamyynnistä.

Sirkuksen tiedotuskeskus on osakas **Teatteri & Tanssi + Sirkus -lehdessä** ja tuki taloudellisesti lehden toimintaa tilaamalla lehden suoraan suomalaisille sirkusopiskelijoille **Salpauksen sirkusartistilinjalla** ja **Turun ammattikorkeakoulun sirkuslinjalla**. Tilauskustannukset olivat n. 1700 €.

Vuosikertomuksen liitteenä oleva tilinpäätös sisältää yksityiskohtaisen talouskatsauksen vuoteen 2021. Yhdistyksen tilikausi oli 15 270,31 euroa ylijäämäinen, joka johtuu tiedotuskeskuksen loppuvuoden henkilömuutoksista.

IV – VIESTINTÄ JA TIEDONKERUU

Viestinnällään tiedotuskeskus pyrki vaikuttamaan suomalaisen sirkustaiteen tunnettuuden kasvuun ja sirkuksen kulttuuripoliittisen aseman vahvistumiseen. Tiedotuskeskus viesti suomalaisesta sirkusalasta ja sen tekijöistä sekä omasta roolistaan sirkusalan kehitysorganisaationa ja aktiivisena hankekumppanina.

Tiedotuskeskuksen viestintäkanavat tarjosivat sirkustoimijoille väylän omasta toiminnastaan viestimiseen laajemmille kohdeyleisöille. Tilastoinnin työkaluja parannettiin ja tilastoinnin julkaistuja sisältöjä laajennettiin.

Verkkoviestintä

Tiedotuskeskus välitti tietoa sirkusinfo.fi-**verkkosivustollaan** suomalaisesta sirkuskentästä suomeksi ja englanniksi. Sivustolle tuotettiin säännöllisesti uutisia tiedotuskeskuksen omasta toiminnasta. Verkkosivujen uutisista tehtiin nostoja sosiaalisen median kanaviin ja englanninkielisten sivujen uutiset toimivat kansainvälisen uutiskirjeen pohjana. Blogissa julkaistiin sekä tiedotuskeskuksen henkilökunnan että vierailevien kirjoittajien bloggauksia. Vuoden aikana sivustolla julkaistiin **yhteensä 353 artikkelia**, keskimäärin 29 kuukaudessa.

Sirkusalan toimijat saivat mahdollisuuden lähettää tiedotteitaan julkaistavaksi verkkosivuilla sekä mahdollisuuden syöttää teostensa esitystapahtumia verkkosivujen esityskalenteriin. Verkkosivujen **Shows and Artists -osio** tarjosi sirkusryhmille mahdollisuuden markkinoida ajankohtaisia teoksiaan kansainväliselle sirkuskentälle. Osiota päivitettiin vuoden aikana tarpeen vaatiessa esimerkiksi keskeisten tapahtumien lähestyessä.

Verkkosivuilla sijaitseva suomalaisen sirkuksen **Sirkka-tietokanta** kokoaa tietoa alalla toimivista ryhmistä, taiteilijoista ja esityksistä nykyhetkestä taaksepäin. Tietokannan sisältö on pääosin taiteilijoiden itsensä sinne lisäämää. Konsultaatiota taiteilijoille tietokannan käyttöön annettiin tarvittaessa. Vuoden 2020 aikana Sirkka-tietokannassa julkaistiin **2 uutta taiteilijaprofilia, 5 sirkusryhmän profilia sekä 45 uutta esitystä**. Tietokannassa esiteltiin vuoden 2020 lopussa **yhteensä 145 taiteilijaa tai opettajaa, 59 sirkusryhmää ja 595 teosta**.

Sirkkaan lisättiin mahdollisuus liittää teostietojen yhteyteen myös pitchausvideo, ja videon sisältävät teossivut on merkitty Shows & Artists -osiossa erillisellä ikonilla, jotta sivustolla vierailijat löytävät ne helposti. Pitchausvideoiden lisääminen aloitettiin näyteikkunatilaisuuksissa esitetyistä pitchauksista, joita julkaistiin vuoden 2021 aikana sivustolla kuusi kappaletta.

Sirkuksen tiedotuskeskus, **Tanssin tiedotuskeskus, Teatterin tiedotuskeskus ja Teatterimuseo** ryhtyivät alkuvuodesta 2021 suunnittelemaan yhteistä esittävien taiteiden tietokantaa, joka voisi korvata taiteenalojen nykyiset Sirkka-, Tanka- ja

Ilona-tietokannat. Suunnittelutyöryhmä pyrkii edistämään hanketta ja löytämään sille rahoitusta lähitulevaisuudessa.

Tilastotiedon pohjalta muodostetut verkkosivuilla julkaistut infograafit päivitettiin edellisen vuoden tiedoilla. Infograafit kertovat sekä alan esitystoiminnan että valtion sirkustaiteelle osoittaman tuen kehityksestä vuodesta 2007 alkaen. Myös ryhmien tilastoista muodostetut toimijakohtaiset kuvaajat päivitettiin.

Verkkosivustolle tehtiin vuoden aikana **yli 37 500 vierailua** (kasvua vuodesta 2020 noin 25%) ja sen sivut keräsivät yhteensä noin **72 000 yksilöityä katselukertaa**. Katselukerrat nousivat noin 10% edellisvuodesta. Suosituin alasivu vuoden aikana oli etusivun jälkeen edelleen **esityskalenteri**, jonka näyttökerrat kasvoivat lähes 60% yhteensä 5 745:een. Myös ilmoitukset, sirkuskentän ja tiedotuskeskuksen uutiset sekä Sirkka-tietokanta keräsivät runsaasti lukukertoja.

Sosiaalinen media

Sosiaalisen median kanavia hyödynnettiin tehokkaasti tiedotuskeskuksen viestinnän vaikutuspiirin laajentamisessa. **Facebookissa** uutisvirtaan nostettiin sirkuskentän uutisia ja tiedotuskeskuksen omaa toimintaa sekä jaettiin yhteistyökumppanien ja sidosryhmien uutisia tai tapahtumia. **Instagramin** joulukalenterissa nostettiin esiin tiedotuskeskuksen jäsenyhteisöt.

Tiedotuskeskuksen [Facebook-sivun](#) seuraajien lukumäärä kasvoi vuoden aikana. Vuoden lopussa tiedotuskeskuksen FB-sivulla oli tykkääjiä **1 283 kappaletta**, joista 36 uusia. Seuraajia Facebook-sivulla oli **1 578 kappaletta**. [Instagramissa](#) tuotiin näkyviin tiedotuskeskuksen toimintaa, koronavuoden aikana korostui erityisesti verkkotapahtumien markkinointi. Instagram jatkaa tiedotuskeskuksen viestintäkanavista seuratuimpana. Seuraajien määrä kasvoi vuoden aikana suurin piirtein saman verran kuin edellisvuonna eli 114 seuraajalla reiluun **1 400 seuraajaan**. Sosiaalisten median kanavien keskinäisessä vertailussa Instagramin kasvanut merkitys korostuu entisestään: vuoden 2021 aikana Facebook-sivun tavoitavuus laski 15,3%, kun taas Instagram-sivun tavoitavuus nousi 9,1%.

Facebookissa suosituimpia ja eniten yleisöä tavoittaneita postauksia olivat erilaisten keskustelutilaisuuksien tapahtumailmoitukset. Näistä 27.8.2021 järjestetty **Sustainability in Performing Arts -keskustelu** tavoitti 6 746 henkilöä, sillä myös järjestäjäkumppanit **Tanssiteatteri Hurjaruuth** ja **Acting for Climate** levittivät tapahtumailmoitusta omissa kanavissaan.

Tiedotuskeskuksella on myös [Twitter-tili](#), jota ei edelleenkään käytetä resurssien puutteen takia aktiiviseen keskusteluun vaan lähinnä muiden toimijoiden seuraamiseen. Seuraajia tiedotuskeskuksen Twitter-tilillä oli vuoden lopussa **787 kappaletta**.

Viestintäsuunnittelijan vanhempainvapaan aikana syksyllä 2021 sosiaalisen median viestintä tehtiin yhteistyössä **Pragma Helsinki -toimiston** kanssa.

Uutiskirjeet, tiedotteet ja painotuotteet

Tiedotuskeskus tiedotti toiminnastaan ja sirkuskentän keskeisistä uutisista uutiskirjeissään ja tiedotteissaan. Sirkuskentälle suunnattua suomenkielistä uutiskirjettä tilaavat myös muut kulttuurialan toimijat. Englanninkielisessä uutiskirjeessä kerrottiin tiedotuskeskuksen kansainvälisistä hankkeista ja suomalaisten sirkusryhmien toiminnasta Suomen ulkopuolella.

Kotimaan uutiskirje lähetettiin vuoden aikana **10 kertaa noin 900:aan** ja kansainvälinen uutiskirje **3 kertaa noin 600 osoitteeseen**. Säännöllisen kuukausittaisen kotimaan uutiskirjeen lisäksi vuoden aikana lähetettiin noin 470 osoitteen ammattilaislistalle 6 pienempää ”puolen kuun” uutiskirjettä, joissa ilmoitettiin pääasiassa tiedotuskeskuksen omista ajankohtaisista tapahtumista sekä yleisesti apuraha- ja muista hauista.

Kotimaan uutiskirjeiden avausprosentti oli vuoden aikana parhaimmillaan 52% kansainvälisen kirjeen avausprosentin ollessa enimmillään 40. Suppeammat puolen kuun uutiskirjeet keräsivät keskimäärin 47% avausmäärän. Tiedotuskeskuksen uutiskirjeet pärjäsivät globaalissa vertailussa hyvin: käyttämässämme CampaignMonitor-palvelussa voittoa tavoittelemattomien organisaatioiden uutiskirjeiden avausprosentti on keskimäärin 26,6%. Myös uutiskirjeiden sisältö koetaan kiinnostavaksi, sillä tiedotuskeskuksen uutiskirjeiden click rate on keskimäärin 20% ja epätarkempi click-to-open rate keskimäärin 43,7%, kun kansainvälisessä vertailussa vastaavien toimijoiden kohdalla nämä luvut ovat keskimäärin noin 2,5% ja 12%.

Muita tiedotteita ja viestejä alan toimijoille ja lehdistölle tiedotuskeskus lähetti sähköpostitse muun muassa **Performing HEL -showcasen** ohjelmistosta, vuoden 2020 sirkustilastoista sekä tiedotuskeskuksen tulevaisuuteen ja siitä käytäviin keskusteluihin liittyen. Lisäksi sähköpostilistoille lähetettiin yksittäisinä viesteinä kutsuja erilaisiin tapahtumiin kuten **Tanssin ja sirkuksen näyteikkunoihin**.

Uusia painotuotteita tiedotuskeskus ei vuoden 2021 aikana tuottanut, sillä niille ei ollut tarvetta. Keväällä 2021 viestintäsuunnittelija päivitti tiedotuskeskuksen graafisen ohjeiston sekä printtituotteiden että digitaalisten sisältöjen osalta. Uusi ohjeisto sisältää mm. uudet kirjasintyypit tiedotuskeskuksen viestintää varten ja päivitetyt tunnusvärit, joita nykyaikaistettiin hieman ja käytettävään väripalettiin lisättiin uusia värejä.

Tilastointi ja tiedonkeruu

Tiedotuskeskus kokosi vuoden 2021 alkupuoliskolla esitys- ja katsojatilastot vuonna 2020 esitetyistä ammattilaisten tekemistä sirkusesityksistä. Esitystoiminnan tietojen lisäksi kerättiin tietoa sirkusryhmien toteuttamasta yleisötyöstä sekä valtion toiminta-avustusta saavien ryhmien taloudesta. Esitys- ja katsojatilasto, esityskauden ohjelmistotiedot sekä taloustiedot julkaistiin tiedotuskeskuksen sivustolla **Sirkus Suomessa: Tilastot -osiossa**, ja **Teatterin tiedotuskeskuksen** toimittamassa **Esittävän taiteen tilastot -julkaisussa** omana kokonaisuutenaan.

Johtuen vuoden 2020 kokoontumisrajoituksista sekä niiden vaikutuksesta esitystoimintaan, tilastoitiin ensimmäistä kertaa myös digitaalisesti toteutettuja esityksiä sekä yleisötyötä. Tätä varten luotiin uusi, erillinen tilastointilomake, jonka käyttöä jatketaan tulevinä vuosina.

Vuonna 2021 **Tanssin ja Sirkuksen tiedotuskeskukset** jatkoivat yhteistyötään toteuttamalla tilastoinnin yhteisellä henkilöstöresurssilla sekä kehittivät yhdessä tiedonkeruuta ja sen teknistä toteutusta. Tilastoinnista kerättiin palautetta tilastonsa ilmoittaneilta toimijoilta.

Vuoden 2020 tilastoinnissa oli mukana yhteensä 36 sirkusryhmää, sooloartistia ja yhdistystä sekä yksi sirkuskeskus. Sirkusryhmät ja Cirko järjestivät vuonna 2020 **yhteensä 814 esitystä**, ja nämä esitykset tavoittivat Suomessa ja ulkomailla **yhteensä 47 577 katsojaa**. Kun lasketaan mukaan perinteisen kiertävän sirkuksen tilastoidut luvut, eli Sirkus Finlandia, on esitysmäärä **yhteensä 922**, ja **katsojaluku 84 577**. Esitysmäärä laski edellisvuoteen verrattuna 51 prosenttia ja katsojaluvut putosivat peräti 86 prosenttia. Verkossa esitetyt teokset saivat **yhteensä reilut 23 000 katsomiskertaa**. Suomalaisten sirkusryhmien teoksia nähtiin vuonna 2020 17 maassa (edellisenä vuonna 34 eri maata). Kantaesityksiä tuotettiin vuoden 2020 aikana yhteensä 26, eli myös kantaesitysten määrä puolittui edelliseen vuoteen verrattuna.

Sirkuksen käsikirjasto ja tietokeskushanke

Sirkuksen tiedotuskeskus ylläpitää sirkusalan käsikirjastoa. Tiedotuskeskuksen kokoelmaan on koottu noin 500 sirkusalan kirjaa. Käsikirjastoa kartutettiin muutamalla kotimaisella sirkuskirjalla vuonna 2021.

Tiedotuskeskus luopui kesäkuussa toimiston muuton yhteydessä kokoamastaan arkistoaineistosta ja pienensi kirjastonsa koskemaan vain sirkusalan kirjallisuutta ja kotimaisia sirkuslehtiä. Tiedotuskeskus lahjoitti **Teatterimuseolle** ja **Koulutuskeskus Salpauksen sirkuslinjalle** tanssi- ja teatterialan kirjansa sekä kansainväliset sirkusalan lehdet.

Tiedotuskeskus lahjoitti kokoamansa suomalaista sirkusta koskeva lehtileike-, painotuote- ja käsiohjelma-arkiston Teatterimuseolle. Aineisto sisälsi 32 mapillista sirkusalaa koskevia lehtileikeitä (pääasiassa vuosilta 2007–2019, myös vuosilta 1991–2006), sirkusesitysten käsiohjelmia ja painotuotteita (pääosa vuosilta 2007–2020), sekä muutaman mapillisen tilastointiin ja esityskalenteriin liittyvää taustaaaineistoa, kotimaisten sirkusesitysten tallenteita dvd- ja vhs-kasetteina (tiedotuskeskukselle jäi digitoitu kopio), muutamia vanhoja sirkuskirjoja ja uudempien kirjojen kaksoiskappaleita sekä muutaman esineen (**Solmu Mäkelän** Taikarasian ja tuntemattoman taikurin pelikortit). Aineistoa järjesteltiin ennen sen toimittamista Teatterimuseon arkistoon. Tarkempaa tietoa aineistolahjoituksesta [tästä linkistä](#).

V – KOTIMAAN TOIMINTA

Tiedotuskeskuksen kotimaan toiminnan kantavana ajatuksena on luoda suomalaisille sirkusryhmille ja -taiteilijoille mahdollisuuksia suhteiden luomiseen ja vahvistamiseen kotimaassaan sekä pyrkimys edistää sirkustaiteen rakenteiden vahvistumista Suomessa.

Lisäksi kotimaan toiminnan tavoitteena on laajentaa toimintamme valtakunnallista saavutettavuutta, lisätä yhteistyötä sirkusoppilaitosten kanssa, yhteistyössä muistiorganisaatioiden kanssa tehdä sirkuskulttuuria tukevaa ja sirkuksen muistin tallentamista edistävää työtä sekä edistää sirkuksen tutkimisen edellytyksiä ja tutkimustiedon saavutettavuutta.

Pandemia vaikutti voimakkaasti kotimaan toimintaamme sekä sirkusalaan vuonna 2021. Kotimaan toimintamme keskiössä olivat yhteistyöhankkeet. Järjestimme ainoastaan verkkotilaisuuksia. Webinaarien myötä toimintamme alueellinen saavutettavuus laajeni ja tilaisuutemme tavoittivat aiempaa monimuotoisempia sidosryhmiä.

Kohti uusia näyttämöitä

Yhdessä **Tanssin tiedotuskeskuksen** kanssa toteuttamassamme **Kohti uusia näyttämöitä -hankkeessa** edistetään vuosina 2020–2022 kestävää vierailutoimintaa. Hankkeessa tuodaan yhteen sekä esittävien taiteiden vierailutoiminnasta kiinnostuneita taiteilijoita että vierailujen potentiaalisia vastaanottajia yhteisen keskustelun, tiedon jakamisen ja yhdessä oppimisen äärelle. Hankkeella on kolme keskeistä kohderyhmää: teatterien ja kulttuuritalojen ohjelmistosuunnittelusta

vastaavat, kuntien kulttuuritoimet sekä esittävien taiteiden toimijat niin valtionosuuslain piiristä kuin sen ulkopuolelta. Hanke on saanut tukea **Jenny ja Antti Wihurin rahastolta**.

Kohti uusia näyttämöitä -hankkeessa järjestettiin vuonna 2021 verkossa yksi webinaari ja kaksi teosesittelytilaisuutta nimellä **Tanssin ja sirkuksen näyteikkuna**. Teokset valittiin avoimen haun kautta. Huhtikuussa **Suomen Teatterit ry:n** vuosikokouksen osallistujille esiteltiin yhdeksän tanssi- ja sirkusteosta videoitujen pitchausten ja onlinehaastattelujen avulla. Lisäksi **Tanssiteatteri Minim**in taiteellinen johtaja **Iiro Näkki** puhui Minim

in ja Kuopion kaupunginteatterin yhteistyöstä ja **Tampereen Työväen Teatterin** johtaja **Otso Kautto** esitteli TTT:n residenssiohjelmaa.

Näyteikkunassa esitellyt teokset

- **Kallo Collective: *Receptionists***
- **Race Horse Company: *Chevalier***
- **Robert Jägerhorn: *My Magic Double – just for fun***
- **Sirkum Polaris: *Kulovalkea***
- **Tanssiteatteri Minimi: *IRTIKYTKENTÄ***
- **Carl Knif Company: *Kaksivärinen fuuga***
- **Johanna Nuutinen +CO: *IRIS***
- **KATVE [blind spot]: *BOTANICUM – futuristinen kuvitelma***
- **Kinetic Orchestra: *Mistakes***

– *Katselmus oli todella ammattitaitoisesti toteutettu. Kaikki pitchaukset olivat selkeitä, informatiivisia, näyttäviä ja sisällöllisesti korkeatasoisia.*

(palaute kokoneelta ohjelmistonsuunnittelijalta)

Näyteikkuna saavutti 34 osallistujaa. Tilaisuus herätti teatteriväen kiinnostuksen ja siihen ilmoittautui lähes 70 osallistujaa, mutta akuutti koronarajoitukseen liittyvä polemiikki ja toimintaympäristön epävarmuus verotti osallistujia. Tilaisuus toteutettiin yhteistyössä **Tanssin tiedotuskeskuksen**, **Suomen Teatterit ry:n** ja **Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto Temen** kanssa.

Syyskuussa hankkeessa järjestettiin kaksi verkkotilaisuutta, joiden kohdeyleisönä olivat kuntien kulttuuripalveluiden ammattilaiset. Viestinnällisenä yhteistyökumppanina molemmissa oli Espoon kaupungin koordinoima valtakunnallinen **Kulttuuria yhteistuumiin -kehittämistehtävä**. Kokonaisuudella tarjottiin tietoa siitä, millaisia palveluita esittävien taiteilijoiden kanssa kunnissa voi toteuttaa ja millaisia palveluita taiteilijan kannattaa kunnille tarjota.

Tanssia ja sirkusta kunnissa -webinaarissa esiteltiin esittävien taiteiden toimijoiden ja kuntien yhteistyötä sekä muutamia ajankohtaisia hankkeita, joissa esittävät taiteet ja kuntapalvelut ovat kohdanneet. Webinaarissa puhuivat Kulttuuria yhteistuumiin -projektikoordinaattori **Teemu Hokkanen**, Kotkan kaupungin kulttuurijohtaja **Tomi Purovaara**, Kaarinan kaupungin kulttuurituottaja **Maija Leino**, Läntisen tanssin aluekeskuksen toiminnanjohtaja **Sanna Meska**, teatteritaiteilija **Hanna-Leena Metsävainio** Piste Kollektiivista, toiminnanjohtaja, Kulttuurikeskus PiiPoon toiminnanjohtaja **Pilvi Kuitu** ja Konserttikeskuksen toiminnanjohtaja **Noora Herranen**.

Kuntien kulttuuripalveluiden ammattilaisille suunnatussa **Tanssin ja sirkuksen näyteikkunassa** esiteltiin kymmenen tanssi- ja sirkusteosta pitchausvideoiden ja online-haastattelujen avulla. Ohjelmisto muodostettiin kohdeyleisölle soveltuvista teoksista, joista oli jo olemassa videopitchaus.

Kiinnostusta esittävien taiteiden yhteistyömahdollisuuksia ja tanssi- ja sirkusryhmien teoksia kohtaan löytyy erikokoisista kunnista koko maassa. Molempiin syyskuun tilaisuuksiin ilmoittautui yhteensä 68 henkeä.

Heistä kuntatoimijoita oli 48 yhteensä 29 kunnasta. Webinaariin osallistui noin 40 kuntatoimijaa ja näyteikkunaan 28 kulttuurin ammattilaista 14 kunnasta. Saimme hyvää palautetta molempien verkkotilaisuuksien osallistujilta. Webinaarissa keskustelu oli vilkasta ja näyteikkunan palautteet olivat kiittäviä.

Kaikkien **Kohti uusia näyttämöitä -hankkeen** verkkotilaisuuksien juontajana toimi Tanssin tiedotuskeskuksen tiedottaja **Emma Vainio** ja tuotannosta ja viestinnästä vastasi kotimaan asioiden päällikkö **Johanna Mäkelä**. Verkkolähetysten teknisenä tukena toimi **Fillarikonsultit**.

Näyteikkunassa esitellyt teokset

- Lumo Company: *YlösAlas*
- Race Horse Company: *Chevalier*
- Kallo Collective: *Receptionists*
- Ilmatila: *Atlas*
- Blind Gut Company: *Kuin kala puussa*
- Carl Knif Company: *Kaksivärinen fuuga*
- Johanna Nuutinen +CO: *IRIS*
- Kinetic Orchestra: *Mistakes*
- KATVE [blind spot]: *BOTANICUM – futuristinen kuvitelma*
- The Days Project: *Days*

– Oli hyödyllistä nähdä paloja esityksistä, ettei tarvitse tilata esityksiä "sokkona", näkemättä niitä. Hyödyllisintä meille on saada tilantarve tietoomme, koska meillä ei ole isoja näyttämöitä.

(palaute pienen kunnan kulttuurituottajalta)

LIVE-hanke

Sirkuksen tiedotuskeskus on kumppanina yhdessä **Tanssin tiedotuskeskuksen** ja **Teatterikeskuksen** kanssa **Konserttikeskuksen** koordinoimassa ja opetusministeriön rahoittamassa **LIVE-hankkeessa**, jonka tavoitteena on edistää lapsille suunnatun esitystoiminnan saavutettavuutta. Hankkeessa pilotoidaan esittävien taiteiden yhteistä koulukiertuemallia.

Hankkeessa järjestettiin avoin teoshaku kesällä 2021. Hakemuksia saapui huima määrä 127 kappaletta. Mukaan valittiin 15 eri-ikäisille suunnattua koulukiertueille soveltuvaa teosta. Valittujen joukossa ovat sirkusteokset **Amalgam**, **Arctic Ensemble: Ajolähtö**, **Kallo Collective: Hiekkalaatikko** ja **Musiikkisirkus Avain hukassa**. Valintaraatiin osallistuivat kulttuurituottaja **Henna Keihäs**, teatteriohjaaja **Satu Linnapuomi**, ohjaaja **Arja Pettersson** sekä ohjaaja **Eino Saari**.

Teosten kiertueet kouluissa toteutetaan lukuvuoden 2022 aikana. Osa koulukiertueista tarjotaan kunnille maksutta. Maksuttomuuden edellytyksenä on, että kunta sitoutuu kehittämään kuntansa kulttuurikasvatussuunnitelmaa siten, että siinä on huomioitu myös esittävät taiteet. Tähän liittyvä haku kunnille toteutettiin syksyllä. Konserttikeskus vastaa hankkeesta. Hanketyöhön osallistui kotimaan asioiden päällikkö **Johanna Mäkelä**.

Ammattilaisille suunnatut työpajat ja keskustelut

Vuonna 2021 järjestimme kotimaan toiminnassamme kolme sirkusalan ammattilaisille suunnattua verkkokeskustelua ja olimme yhteisjärjestäjänä yhdessä ammattilaisille suunnatussa webinaarissa. Vuoden alussa kokoonnuimme vaihtamaan kuulumisia ammattilaistentien kanssa ja kertomaan tiedotuskeskuksen toiminnasta. Helsingin kaupungin kulttuuritoiminnan ajankohtaisista painopisteistä keskusteltiin Helsingin lastenkulttuuripäällikkö **Pirjetta Mularin** ja suunnittelija **Sara Kuusen** kanssa. Taiken rahoituksesta sirkustaiteelle ja esittävien taiteiden toimikunnan työstä olivat kertomassa erikoisasiantuntija **Laura Norppa** Taikesta, Valtion esittävien taiteiden toimikunnan puheenjohtaja **Raija Ojala** sekä toimikunnan jäsenet **Minna Vainikainen** ja **Mikko Rinnevuori** ja edellisen kauden jäsenenä **Lotta Nevalainen**.

Useimmiten verkko-keskusteluissamme oli ennalta valittu aihe ja yksi tai useampi asiantuntijavieras.

Kevään verkkotilaisuudet tavoittivat yhteensä 35 osallistujaa keskusteluihin osallistuneiden puhujien ja tiedotuskeskuksen henkilökunnan lisäksi. Muutama osallistuja katsoi tilaisuuden tallenteen jälkikäteen. Osallistumisaktiivisuus putosi edelliseen vuoteen verrattuna selvästi. Verkkotilaisuuksen osallistumisessa näkyi pitkittyneen pandemiatilanteen epävarmuuden luoma apatia sekä väsyminen verkkotilaisuuksiin.

Tiedotuskeskus järjesti yhteistyössä **Tanssiteatteri Hurjaruuthin** kanssa pohjoismaisen **Acting for Climate -ryhmän** Helsingin vierailun yhteydessä keskustelutilaisuuden ekologisen kestävyys huomioon ottamisesta esittäviissä taiteissa. Yhteistyössä oli mukana myös helsinkiläinen **Blind Gut Company**. He valmistelivat kysymyksenasettelun, jonka pohjalta keskusteltiin kestävydestä Acting for Climate -ryhmän puheenvuoron jälkeen. **Heidi Miikkiä** ja **Abigael Winsvoldia** haastatteli tanssiteatteri Hurjaruuthin johtaja **Liisa Korpiniitty**. Tilaisuus toteutettiin hybridinä Hurjaruuthin näyttämöllä. Siihen ilmoittautui 18 osallistujaa. Paikan päälle puhujien ja järjestäjien lisäksi saapui viisi osallistujaa ja verkon välityksellä osallistui viisi. Osallistujamäärän vähyydestä huolimatta keskustelu oli antoisa.

Vierailut ammatillisissa oppilaitoksissa

Tiedotuskeskus järjesti **Turun AMK:n Taideakatemia**n sirkusopiskelijoille suunnatun sirkusalaan työkenttänä valottavan webinaarin yhteistyössä **Race Horse Companyn**, **Agit-Cirkin**, **Sirkus Magentan** ja **Seinäjoen lastenkulttuurikeskus Louhimon** kanssa. Race Horse Companyn toiminnasta kertoi tuottaja **Antti Suniala**, Agit-Cirkin toiminnasta ja sirkusammattilaisuudesta **Sakari Männistö**, sosiaalisesta sirkuksesta ja Sirkus Magentan toiminnasta **Maiju Kuivalainen** sekä Lastenkulttuurikeskus Louhimon sirkustoiminnasta lastenkulttuurikoordinaattori **Tanja Huuskonen**. Webinaariin osallistui 23 opiskelijaa Taideakatemia n sirkuslinjan 2. ja 3. vuosikursseilta.

Tiedotuskeskuksen henkilökunnasta **Lotta Nevalainen** ja **Johanna Mäkelä** vierailivat joulukuussa **Koulutuskeskus Salpauksessa** 1. ja 2. vuosikurssin esityksiä katsomassa. Samassa yhteydessä keskusteltiin koulutuspäällikkö **Krista Virtasen** ja SaSaKin opettajien kanssa.

Lotta Nevalainen vieraili toistamiseen syyskuussa kertomassa kansainvälisestä toiminnasta **Metropolian** KUTU-opiskelijoiden webinaarissa.

Sirkuksen lumo -palkinto

Vuoden 2020 **Sirkuksen lumo -palkintoa** ei jaettu vuonna 2021. Pandemian rajoitustoimet vähensivät merkittävästi esitystoimintaa.

Sirkustaiteen tallentaminen ja sirkuskulttuurin edistäminen

Sirkuksen tiedotuskeskus piti yllä keskustelua **Teatterimuseon** kanssa sirkusaineistojen lahjoituksista Teatterimuseolle sekä **Sirkus Finlandian** suunnitelmista oman sirkusmuseotoimintansa käynnistämiseksi. **Johanna Mäkelä** tutustui Karjaalla Sirkus Finlandian suunnitelmaan oman museon perustamisesta ja konsultoi Sirkus Finlandiaa korkeakouluharjoittelijan etsinnässä.

TAIVE-verkostotyö

Sirkuksen tiedotuskeskuksen merkittävin kotimainen verkosto on taiteen tiedotuskeskusten yhteinen TAIVE-verkosto, jonka muodostavat **Sirkuksen tiedotuskeskus, Teatterin tiedotuskeskus TINFO, Tanssin tiedotuskeskus, Kirjallisuuden vientikeskus FILI, Archinfo – Arkkitehtuurin tiedotuskeskus, Music Finland, Pelialan tiedotuskeskus Neogames ja Frame Contemporary Art Finland.**

TAIVE-verkosto kokoontui säännöllisesti jakamaan keskenään tietoa taidepoliittisesta päätöksenteosta ja mahdollisuuksista tehdä enemmän verkostomaisesti hallinnoitua yhteistyötä taiteen tiedotuskeskusten tärkeässä perustyössä laadukkaan tiedonkeruun ja alojen osaamispotentiaalin kehittämisen parissa.

TAIVE-verkosto tapasi etätapaamisessa opetus- ja kulttuuriministeriön keskeisiä virkamiehiä tiedotuskeskusten toiminnan ja rahoituksen kysymysten äärellä tiedonvaihtoneuvotteluissa. Myös TAIVE-verkoston kansainvälisten asioiden henkilöstö tapasi omassa kokouksessaan.

VI – KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ JA HANKKEET

Sirkuksen tiedotuskeskuksen kansainvälinen toiminta vuonna 2021 noudatti tiedotuskeskuksen strategiaa vuosille 2019–2023. Se synnytti pitkäkestoisia ja luotettavia kumppanuuksia ja edisti suomalaisen sirkustaiteen tunnettuutta ja kiinnostavuutta kansainvälisillä markkinoilla.

Ilmastokriisi ja pandemia sysäsi sirkuskentän sekä laajemmin esittävien taiteiden kansainvälisen toiminnan muutoksen tilaan ja siten myös kansainvälisen toiminnan tarpeet ja muodot muuttuivat. Sirkuksen tiedotuskeskuksen kansainvälinen toiminta perustuu toimenpiteisiin, joilla voidaan helpottaa ja lisätä alan taiteilijoiden verkostoitumista ja teosten liikkuvuutta.

Tiedotuskeskuksen kansainvälinen toiminta toimii ponnahduslautana tarjoten suomalaisille sirkusryhmille ja -taiteilijoille erilaisia tilaisuuksia ja mahdollisuuksia luoda ja vahvistaa suhteita maailmalle ja saada laajempaa näkyvyyttä teoksilleen ja suomalaiselle sirkustaiteelle. Tiedotuskeskus edistää kansainvälistä verkostoitumista sirkustaiteen alalla tarjoamalla taiteilijoille mahdollisuuksia monipuoliseen vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön. Lisäksi tiedotuskeskus edistää innovatiivista toimintaa vahvistamalla taiteilijoiden osaamista.

Sirkuksen tiedotuskeskuksen kansainvälisen toiminnan suunnitelma päivitettiin vuonna 2019 vuosille 2019–2021. Vuonna 2021 jatkoimme pitkäjänteistä ja menestyksestä kansainvälistä toimintaamme koronapandemian toimintaan aiheuttamat muutokset huomioiden. Vuoden 2021 kansainvälisen toiminnan suurin projekti oli yhdessä **Tanssin tiedotuskeskuksen** kanssa **Performing HEL -katselmus** ja **Digital Leap-projektin** käynnistyminen sekä pohjoismais-baltialaisten kumppaneiden kanssa käynnistynyt **Samovar Circles**.

Koronasta huolimatta kansainvälinen toiminta oli vuonna 2021 runsasta ja sirkuskentän toimijoille pystyttiin tarjoamaan erilaisia koulutuksia, verkostoitumis- ja keskustelutilaisuuksia sekä virtuaalisia että live-verkostoitumismatkoja, etä- ja hybriditilaisuuksia. Kansainvälistä sirkuksen ja esittävien taiteiden yhteisöä pohdituttaa koronasta johtuva pitkittynyt epävarmuuden tila ja taloudelliset haasteet, mutta myös digitaalisten toimintatapojen ja hybridinä toteutettavien tapahtumien vakiintuminen. Osallistumme aktiivisesti erilaisten kansainvälisten verkostojen toimintaan ja yhteistyöprojekteihin tarjoten sirkuskentän ammattilaisille mahdollisuuksia verkostoitumiseen ja kansainvälisen työn vahvistamiseen.

Team Finland -yhteistyö

Yhteistyö muiden taiteen tiedotuskeskusten, Suomen kulttuuri-instituuttien, Suomen suurlähetystöjen ja muiden Team Finland -yhteistyökumppanien kanssa on dynaamista ja tiivistä. Instituuttiverkoston kanssa jaettava tieto ja kehitettävät hankkeet ovat tuoneet tiedotuskeskuksen toimintaan paljon uusia kontakteja ja toiminta-alueita. Yhteistyö kulttuuri-instituuttien kanssa jatkui vuonna 2021 myös **TelepART-ohjelman** puitteissa. TelepART edistää uransa alku- ja keskivaiheilla olevien

esiintyvien taiteilijoiden kansainvälistymistä tarjoamalla matkatukea ja kansainvälisiä vierailuohjelmia. Tiedotuskeskus toimii ohjelmassa sirkustaiteen asiantuntijana ja käyttää säännöllisesti ympäri vuoden työaikaressurssiaan hakemusten arviointeihin.

Suomen Britannian- ja Irlannin-instituutti käynnisti yhteistyössä pohjoismaisten edustustojen ja pitkäaikaisen yhteistyökumppanimme lontoolaisen **Jacksons Lane-teatterin** kanssa suunnitelmat pohjoismaisen esittävän taiteen **Northern Exposure-tapahtumasta** keväälle 2022. Olemme partnerina mukana hankkeessa.

Suomalaisen sirkuksen ja tanssin kansainvälisen viennin ja verkostojen kehityshanke 2019–2023

Sirkuksen ja Tanssin tiedotuskeskukset toteuttavat yhteistä **opetus- ja kulttuuriministeriön** rahoittamaa **sirkuksen ja tanssin kansainvälistymishanketta** (alunperin 2019–2021), jolla vahvistetaan tanssin ja sirkuksen kansainvälistä näkyvyyttä, vientiä ja verkostoja Pohjois-Amerikassa ja Aasiassa sekä kehitetään taiteilijoiden ja tuottajien kansainvälistä osaamista.

Hankeavustus mahdollistaa erilaisiin ammattilaistapahtumiin osallistumisen, taiteilijoiden ja tuottajien matkojen tukemisen sekä vientivalmennusten järjestämisen. Koska suurin osa hankesuunnitelmassa olleista tapahtumista vuosina 2020 ja 2021 peruuntui tai toteutui verkossa, haettiin avustuksen käytölle käyttöajan pidennystä vuoden 2023 kesään saakka.

Hankkeen puitteissa toteutettiin osallistuminen esittävän taiteen verkostoitumis- ja myyntitapahtumaan **CINARSiin**, joka nyt toteutui 25.–28.5.2021 nimellä **Cinars Web**. Tapahtumaan osallistuivat avoimen haun kautta valitut sirkusammattilaiset olivat **Pasi Nousiainen, Antti Suniala, Salla Hakanpää, Robert Jägerhorn, Eikka Alatalo, Saku Mäkelä, Vilhelmiina Sinervo** sekä **Sari Lakso**. Nordics Combined -yhteistyönä toteutettiin virtuaalinen messuosasto, **Nordic Square**, jossa taiteilijoilla ja muilla ammattilaisilla oli mahdollisuus verkostoitua, järjestää one-on-one -tapaamisia, osallistua seminaareihin. Tapahtumaan osallistuminen mahdollisti online verkostoitumis- ja myyntitapahtuman toimintaympäristöön tutustumisen, jotka vakiintuvat osaksi esittävien taiteiden promootio- ja verkostoitumistapahtumia myös tulevaisuudessa.

Välittäjäportaan, kansainvälisen toiminnan ja viennin kehittämishanke 2019–21

Tanssin ja Sirkuksen tiedotuskeskusten yhteisessä kaksivuotisessa hankkeessa kehitetään tuotanto-, managerointi- ja agentuuripalveluita taiteilijoille ja ryhmille. Kaksiosaisessa hankkeessa järjestettiin **Performing HEL showcase 2019** sekä perustettiin uusi välittäjäportaan organisaatio **Pragma Helsinki** sirkuksen ja tanssin kentille. Hanke sai 2020 lopussa tiedon jatkorahoituksesta ministeriöltä vuodelle 2021. Rahoituksella käynnistettiin vuonna 2020 seuraavan Performing HEL -showcasen suunnittelu syksylle 2021, sekä jatkettiin Pragma Helsingin kehittämistä.

Performing HEL – suomalaisen esittävän taiteen showcase 2.–5.9.2021

Esittävän taiteen ajankohtaisia ja kansainvälisesti kiinnostavia teoksia ja tekijöitä esittelevä kolmas **Performing HEL -katselmus** järjestettiin Helsingissä 2.-5.9.2021. Tapahtuma oli suunnattu erityisesti kansainvälisten, mutta myös kotimaisten festivaalien ja teattereiden ohjelmistosta vastaaville.

Koronapandemia ja siihen liittyvät kokoontumisrajoitukset tekivät vuoden 2021 tapahtumasta ja sen tuotannosta haasteellisen. Jo keväällä valmistauduttiin hybriditapahtumaan, mutta vielä elokuun alussa oli epävarmaa, voidaanko livetapahtumaa toteuttaa muuttuvien rajoitusten keskellä. Lopulta tapahtuma toteutettiin rajoitusten puitteissa ja terveysturvallisuuteen panostaen.

Performing HEL 2021 toteutettiin hybriditapahtumana eli live- ja verkkotapahtumana. Verkkosisällöt mahdollistivat osallistumisen suuremmalle ammattilaisten joukolla Suomessa ja kansainvälisesti kuin mitä vallinneiden koronarajoitusten puitteissa muuten olisi ollut mahdollista.

Haasteista ja lisätyöstä huolimatta tapahtuma onnistui hyvin. Kansainvälisiä vieraita saapui alkuperäistä tavoitetta vähemmän – eikä enempää olisi voinutkaan live-tilanteisiin ottaa mukaan – mutta kaikki tapahtumaan osallistuneet olivat tyytyväisiä sekä sisältöön että järjestelyihin.

Performing HEL -showcasen avajaisseminaari järjestettiin G18-juhlasalissa.

Tuotanto ja kumppanit

Tapahtuman pääjärjestäjät olivat **Tanssin tiedotuskeskus** ja **Sirkuksen tiedotuskeskus**.

Tapahtuman vastaava tuottaja oli Tanssin tiedotuskeskuksesta, joka oli päävastuussa tuotannosta, partneriyhteistyöstä, viestinnästä ja taloushallinnosta. Molempien tiedotuskeskusten muukin henkilökunta osallistui tapahtuman valmisteluihin, esitysvalintoihin, viestintään, kansainvälisten vieraiden kohdennettuun kutsumiseen sekä tapahtuma-aikaiseen työhön.

Yhteistyökumppanit olivat **Helsingin juhlatiikot**, **Kansallisteatteri**, **Svenska Teatern**, **Klockriketeatern**, **Espoon kaupunginteatteri** ja **Teatterin tiedotuskeskus TINFO**. Lisäksi ohjelmistoyhteistyötä tehtiin **Zodiak**

Pitchaukset

- Sisus: *Split Ends*
- Blind Gut Company: *Transparent Surfaces*
- Agit-Cirk: *Ghost Town*
- Otava-project: *Otava*
- Oblivia: *Obsessions*
- Johanna Nuutinen +CO: *SKIN HUNGER*
- Durnenkov, Rossi & Peretrukhina: *Work in Progress*
- Sonya Lindfors: *Camouflage*
- Turunen Company: *Trilogy of Stage Productions by Saara Turunen*
- Janina Rajakangas Project: *Meadow*
- sadsongskomplex.fi: *...and the rest is silence*
- Kekäläinen & Company: *If I Would Lose My Voice*

Demoesitykset

- Race Horse Company: *O'DD*
- Portmanteau: *Piste, piste, piste*
- Kallo Collective: *The Divine Lie*
- Mikko Niemistö: *Odd Meters*
- Jenni-Elina von Bagh: *A Prologue*
- Sari Palmgren & Co: *Joy Riot*
- Maija Hirvanen ja Juha Valkeapää: *Life as we know it*

Esitykset

- Nuua: *Vaarna*, osa Cirko – Uuden sirkuksen keskuksen ohjelmistoa
- Fheel Concepts: *HOLD ON*
- Tiia Kasurinen: *I'm not entirely here... (cybersad)*, Helsingin juhlaviikkojen ja Zodiak – Uuden tanssin keskuksen ohjelmistoa
- Live Art Society: *Listening*
- Tuukka Jukola ja Kira Riikonen: *Cycle City*, Helsingin juhlaviikkojen ja Zodiak – Uuden tanssin keskuksen ohjelmistoa
- WAUHAUS: *A Great Mess*, Helsinki Biennaalin ohjelmistoa
- Tari Doris, Meri Ekola ja Kid Kokko: *Disappearing - a passion*, Helsingin juhlaviikkojen ohjelmistoa sekä A I S T I T / Coming to our senses -kokonaisuutta
- Carl Knif Company: *A Dream Play* (kenraaliharjoitus)

- Uuden tanssin keskuksen, Cirko - Uuden sirkuksen keskuksen, Sirkus Helsingin ja Helsinki Biennaalin kanssa.

Yhteistyökumppanit tarjosivat oman asiantuntemuksensa tapahtuman suunnitteluvaiheessa ja kutsuttavien kansainvälisten vieraiden listaamiseen. Espoon kaupunginteatteri tarjosi **Espoon kulttuurikeskuksen Louhisalin** demo-ohjelmiston käyttöön. Klockriketeatern tarjosi **G18-juhlasalin** avajaisseminaarille. Svenska teatern tarjosi **Amos-näyttämön** Carl Knifin teoksen kenraaliharjoitukselle, joka oli osa tapahtuman ohjelmistoa. Teatterin tiedotuskeskus TINFO osallistui sekä tapahtuman viestintään että kansainvälisten vieraiden kontaktointiin.

Kuten aiemminkin, Helsingin Juhlaviikot osallistui katselmukseen tuottamalla ohjelmistonsa kolme kotimaista esittävän taiteen teosta. Koronarajoitukset pakottivat Juhlaviikot perumaan viime hetkellä merkittävän osan esityksistä. Tästä huolimatta Performing HELiin valitut Juhlaviikkojen ohjelmiston teokset onnistuttiin toteuttamaan pienennetyillä katsomokapasiteeteilla.

Performing HEL 2021 toteutettiin **opetus- ja kulttuuriministeriön** kulttuuriviennin edistämiseen myönnettyllä erityisavustuksella. Vieraiden matkakustannuksissa tapahtumaa tukivat **ulkoministeriö** sekä useat **Suomen kulttuuri-instituutit**.

Ohjelmisto

Tapahtuman avajaiset ja avajaisseminaari järjestettiin G18-juhlatilassa Helsingin keskustassa. Pääpäivien, perjantain ja lauantain rakenne oli lähes identtinen: päivä alkoi pitchauksilla Kansallismuseon auditoriossa ja jatkui Espoon kulttuurikeskuksen Louhisalissa demoesityksillä. Illalla olivat vuorossa täysimittaiset esitykset Kulttuurikeskus Stoassa, Cirko – Uuden sirkuksen keskuksessa, Zodiak – Uuden tanssin keskuksessa, Sirkus Helsingin tiloissa, Vuosaaren huipulla ja ympäri Helsinkiä pyöräillen. Tapahtuman juonsi hollantilaisen **Big Idea Foundationin** johtaja **Neil Wallace**.

Katselmukseen järjestettiin avoin ohjelmistohaku marras-joulukuussa 2020. Hakemuksia tuli yhteensä 139 (vuonna 2019: 110), joista ohjelmistoon valittiin 27 taiteilijaa ja ryhmää. Ohjelmisto koostui 12 pitchauksesta, seitsemästä demosta ja kahdeksasta täyspitkästä esityksestä.

Valintaprosessia varten perustettiin valintaraati, johon kumppanit valitsivat kustakin taiteenalasta yhden edustajan: tanssia edusti Tiedotuskeskuksen **Katarina Lindholm**, sirkusta Sirkuksen tiedotuskeskuksen **Lotta Nevalainen** ja teatteria **Eeva Bergroth**. Raatilaiset tekivät ensin tahoillaan oman alansa hakemuksista esikarsinnan, konsultoiden muita partneriorganisaatioita. Tämän jälkeen valintaraati teki lopulliset ohjelmistovalinnat, jotka esiteltiin kumppaneille. Ohjelmistovalintoja ohjasivat paitsi kansainvälinen kiinnostavuus ja alojen välinen tasapaino, myös monitaiteellisuus ja yli rajojen kiinnostavat sisällöt.

Kansallismuseon koronarajoituksista johtuen teospitchaukset järjestettiin niin, että perjantaina 3.9. osa vieraista seurasi pitchauksia livestriimin

välityksellä museon kahviosta, koska auditorioon sai ottaa sisään vain 20 henkeä. Pääkaupunkiseudun rajoitukset muuttuivat kesken tapahtuman, lauantaina 4.9., jolloin kaikki vieraat pääsivät seuraamaan pitchauksia livenä auditoriossa.

Espoon kulttuurikeskuksen Louhisalissa toteutetut demoesitykset olivat 20 minuutin katkelmia valmiista teoksista, ja niitä seurasi lyhyt haastattelu näyttämöllä. Demoja nähtiin yhteensä seitsemältä taiteilijalta/ryhmältä.

Ohjelmistossa nähtiin yhteensä kahdeksan kokopitkää esitystä ja yksi kenraaliharjoitus.

Osallistujat

Tapahtumaan osallistui paikan päällä yhteensä 58 festivaali- ja teatterinjohtajaa tai muuta alan ammattilaista (vuonna 2018: 20, vuonna 2019: 75). Osallistujista 35 edusti kansainvälistä esittävän taiteen ostajaa. Koronasyksyn epävarmuudesta ja huolimatta kansainvälisten osallistujien määrä kasvoi viidellä henkilöllä (vuonna 2019: 30). Moni livetapahtumaan rekisteröitynyt perui tulonsa vain viikkoa ennen tapahtumaa muuttuvien koronarajoitusten takia. Yhteensä tapahtuman ohjelmisto tavoitti kansainvälisesti 160 potentiaalista ostajaa.

Tapahtumassa pyrittiin minimoimaan liikkumisesta aiheutuvat päästöt. Tapahtumapaikat olivat helposti saavutettavissa joko kävellen tai metrolla. Kansainvälisille vieraille kustannettiin HSL:n kolmen päivän matkakortti. Katselmuksen aikataulua ja rakennetta suunniteltaessa nähtiin tärkeäksi, että mukaan valituilla taiteilijoilla ja tuottajilla olisi lukuisia mahdollisuuksia verkostoitua vieraiden kanssa sekä luoda kontakteja erilaisen yhteistyön ja vierailujen syntymiseksi. Mahdollisuuksia verkostoitumiselle rakennettiin mm. lounasaikoihin sekä demojen jälkeen järjestetyissä tilaisuuksissa. Myös lauantain päätösjuhlat ravintola Tenhossa toimivat verkottumistilaisuutena. Juhlat järjestettiin poikkeuksellisesti yksityistilaisuutena vallitsevien rajoitusten asettaessa rajoituksia osallistujamääriin.

Online-ohjelma

Vuonna 2021 Performing HELiin pystyi ensimmäistä kertaa osallistumaan myös etänä. Online-ohjelmisto tavoitti yleisön hyvin huolimatta siitä, että suunnitelma

toteutuksesta ei ollut osa alkuperäistä projektisuunnitelmaa. Teostallenteet ja livestriimien tallenteet olivat rekisteröityjen presenttereiden katsottavissa syyskuun 2021 loppuun asti.

Online-osallistujiksi rekisteröityi 72 kotimaista ja kansainvälistä presentteriä. Avajaisseminaarin YouTube-livestriimi oli kaikille avoin. Tallennetta katsottiin Performing HELin YouTube-kanavalla 87 kertaa. Demot livestriimattiin ja tallennettiin, ja niitä seurasi etänä 69 kansainvälistä ja kotimaista presentteriä. Myös pitchaukset tallennettiin, ja niitä katsoi etänä 120 kotimaista ja kansainvälistä presentteriä Demo- ja pitchaustallenteet toimitettiin taiteilijoille tapahtuman jälkeen mahdollista jatkokäyttöä varten. Täyspitkiä teostallenteita katsottiin yhteensä 75 kertaa.

Koulutukset

Performing HELin yhtenä tavoitteena on vahvistaa kotimaisen esittävän taiteen kentän kansainvälisen työn osaamista ja valmiuksia järjestämällä kaikille avoimia koulutustilaisuuksia, seminaareja ja neuvontaa. Koronarajoitusten takia kaikki vuoden

Tapahtuman online-ohjelmistossa nähtiin kolme täyspitkää teosta

- **Tiia Kasurinen:** *I'm not entirely here...* (cybersad)
- **Michael Baran:** *Hitler & Blondi*, Kansallisteatterin tallenne
- **August Strindberg & Laura Jäntti:** *A Ghost Sonata*, EKT:n tallenne

2021 koulutukset järjestettiin verkossa Zoom-alustalla. Koulutustarjontaa kehitettiin taiteilijoilta vuonna 2019 kerätyn palautteen pohjalta. Koulutustilaisuuksia oli viisi ja niistä neljä oli avoimia koko kentälle ja yksi suunnattu ohjelmiston taiteilijoille.

– Erittäin hyvät puhujat ja mielenkiintoiset aiheet. Maksuttomuudesta extra kiitos varsinkin näin tiukkoina aikoina, vaikka vähän jopa tuntui väärältä olla maksutta mukana näin hyvissä koulutuksissa.
(taiteilijapalautte vuoden 2021 koulutuksista)

3.11.2020 klo 9–12 | Kansainvälisen työn ABC + Performing HEL -hakuinfo

Puhumassa tiedotuskeskusten kansainvälisten asioiden päälliköt **Katarina Lindholm**, **Lotta Nevalainen** ja **Jukka Hyde Hytti**. Hakuinfon veti tapahtuman vastaava tuottaja **Anni Leino**.

Osallistujia 45

17.2.2021 klo 9.30–12.00 | Kestävä kiertuetoiminta

Puhumassa Cirko – Uuden sirkuksen keskuksen tekninen tuottaja **Jere Mönkkönen** ja Matalahiiliteatteri-hankkeen kehittäjä, yrittäjä **Panu Sirkiä**.

Osallistujia 48

4.5.2021 klo 9–12 | NoonKollektiivin viestintäkoulutus

Puhujina Noon Kollektiivin **Noora Jokinen** ja **Anu Dufva**. Lisäksi kuultiin miten sosiaalisen median viestintää tekevät koreografi **Valteri Raekallio** (Raekallio Corp.) ja tuottaja **Inna Huttunen** (Recover Laboratory).

6.5. klo 10–12 | Ajan Consulting / Nick Vertigans: Pitchauskoulutus; Pitchaaminen liveyleisölle tai verkkoympäristössä

Viestintäkoulutuksissa osallistujia yhteensä 94. Tallenteet tilaisuuksista ja koulutusmateriaalit jaettiin osallistujille.

9.9.2021 klo 14–16 | Follow up -tapaaminen Zoomissa

Ohjelmistoon valituille suunnatun tapaamisen vetivät kansainvälisten asioiden päälliköt **Lotta Nevalainen** ja **Katarina Lindholm** ja sekä tuottaja **Anni Leino**.

Osallistujia 6.

Koulutusten lisäksi Tanssin ja Sirkuksen tiedotuskeskukset tarjosivat tapahtuman pitchausohjelmaan valituille taiteilijoille ja ryhmille mahdollisuutta tulla harjoittelemaan omaa puheenvuoroaan ja saada siitä palautetta ennen tapahtumaa.

Viestintä

Performing HEL -katselmuksen viestinnän kohderyhmä oli esittävän taiteen alan kansainväliset ja kotimaiset festivaali- ja teatterinjohtajat sekä ohjelmistoista vastaavat. Viestinnän toinen tärkeä tehtävä oli herättää kotimaisten tanssin, teatterin ja sirkuksen ammattilaisten kiinnostus tapahtumaa ja sen avointa ohjelmistohakua kohtaan.

Vuonna 2019 tapahtumalle luotua logoa päivitettiin ja sen ympärille luotiin uusi verkkoon ja painotuotteisiin sopiva visuaalinen ilme. Mobiiliselattavuus ja tapahtuman mahdollinen jatko huomioitiin suunnittelussa. Sivuille luotiin mm. ohjelmistohakua, teostietojen keräämistä ja presenttereiden rekisteröitymistä varten lomakkeet, joita voidaan hyödyntää myös tulevaisuudessa tapahtumissa. Sivustolle toteutettiin oma, ainoastaan rekisteröityneille presenttereille tarkoitettu osio, jonne koottiin tietoa mm. Suomeen matkustamiseen, koronarajoituksiin ja ohjelmistoon liittyen. Myös linkit demo- ja pitchausstriimeihin ja teostallenteisiin olivat tässä, salasanan takana olleessa, sivuston osassa.

Palautetta tapahtumasta

– Performing HEL was truly a fantastic program for me. I managed to meet and get into meaningful conversations with many colleagues and artists. It's been so long that a face-to-face professional meeting happened and thumbs up: against all odds, you managed!

– Thank you for everything, it was a real pleasure to meet you all, to participate in your fine program and chat so much with everybody! It was really well organised!

– Piti vielä kiittää hienosta Performing HEListä, järjestelyistä ja huolenpidosta. KIITOS! Ja ihan koko teidän työryhmälle! Fyysisten tapaamisten tärkeys verkostoitumisessa näyttäytyy näin koronan takia entistä tärkeämpänä.

YouTube-kanavaa lukuunottamatta tapahtumalle ei luotu omia sosiaalisen median kanavia. Vuonna 2021 päädyttiin sosiaalisen median viestinnässä hyödyntämään tapahtuman järjestäjien ja yhteistyökumppaneiden kanavia. Etenkin tiedotuskeskusten somekanavat tavoittavat tapahtuman ydinkohderyhmät hyvin. Uutiskirjeitä lähetettiin noin kerran kuukaudessa kansainvälisille presenttereille. Kotimaiselle esittävän taiteen kentälle suunnatut uutiset levitettiin hyödyntämällä Tanssin, Sirkuksen ja Teatterin tiedotuskeskusten uutiskirjeitä, jotka tavoittavat kohderyhmän laajasti.

Tapahtuma tavoitti hyvin kansainväliset presentterit. Muuttuva koronatilanne kasvatti merkittävästi viestinnän tarvetta. Suomeen tullessiin presenttereihin oltiin yhteydessä tiiviisti ennen tapahtumaa ylimääräisin uutiskirjein ja henkilökohtaisin viestein. Tapahtuma sai paljon kiitosta avoimesta viestinnästä, vieraanvaraisuudesta ja poikkeustilanteen aiheuttamista erityisjärjestelyistä.

Loppuvuodesta 2021 Tanssin tiedotuskeskus sai myönteinen rahoituspäätöksen OKM:sta **Esittävän taiteen kansainvälistyminen ja digitaalisen esittämisen kehittäminen – Performing HEL 2023 -hankkeelle**. Performing HEL -tapahtuma siis järjestetään jälleen vuonna 2023 ja Sirkuksen tiedotuskeskus on jatkossakin mukana yhteistyökumppanina.

Pragma Helsinki

Sirkuksen ja tanssin välittäjäportaan, kansainvälisen toiminnan ja viennin kehittämishanketta, johon oli saatu syksyllä 2018 OKM:n rahoitus yhteistyössä **Tanssin tiedotuskeskuksen** kanssa, jatkettiin vuonna 2021. Hankerahoitukselle saatiin jatkoaikaa toukokuun loppuun. Hankkeen tarkoituksena oli välittäjäorganisaation eli itsenäisen tuotanto-manageri- ja agentuuritoimijan synnyttäminen sirkuksen ja tanssin kentälle, ja sen myötä syntyikin jo vuonna 2019 **Pragma Helsinki**.

Vuonna 2020 alkanut koronapandemia rajoitustoimintaan vaikutti voimakkaasti sirkus- ja tanssialan toimintaan ja siten hidasti Pragma Helsingin kehitystyötä. Hankkeen toteutukselle ja loppurahoitukselle haettiin ja saatiin syksyllä 2020 jatkoaikaa toukokuun 2021 loppuun. Koronapandemia ja vaihtelevat rajoitusmääräykset sekä edelleen jokseenkin olematon kansainvälinen toiminta leimasivat koko vuotta 2021, ja loppuvuodesta selvää oli, että myös vuosi 2022 ainakin aloitetaan tiukassa rajoitustilanteessa. Tästä huolimatta kevästä 2021 lähtien on käyty konkreettista keskustelua Pragman itsenäistymisestä, analysoitu tähänastista toimintaa, kehitystyötä sekä aloitettu toteuttamaan tarvittavia muutoksia toimintaan ja rakenteisiin. Itsenäistymisen tähtäin on edelleen vuodessa 2022.

Pragman palvelusisällöt rakentuivat pääosin tuotannon, markkinoinnin, viestinnän ja myynnin kokonaisuuksista. Vuonna 2021 Pragma Helsinki keskittyi vakiinnuttamaan ydintoimintaansa ja pyrki syksyllä käynnistämään uusasiakashankintaa. Pragman asiakkaina oli yhteensä 15 tanssi- ja sirkustoimijaa, joista seitsemän jatkoi vuodelta 2020 ja viisi oli uutta taiteilijaryhmä-asiakasta. Lisäksi Sirkuksen tiedotuskeskus osti Pragmalta viestintäpalveluja ja Tanssin tiedotuskeskus tuotantopalveluja **Performing HEL- ja Ice Hot -tuotantoihin**. Palvelukokonaisuuksissa oli sekä lyhyt- että pitkäkestoisia toimeksiantoja, ja suurin osa niistä jatkuu vuonna 2022.

Virtuaalitapahtumat ja verkkokeskustelut

Virtuaalitapahtumat

TPAM Online 6.–14.2.2021

Marseille BIAC Online

10.–12.2.2021

Subcase Cyber 15.–21.2.2021

CINARS Web 25.–28.5.2021

Sirkuksen tiedotuskeskus osallistui vuonna 2021 useampaan kansainväliseen virtuaalitapahtumaan ja verkkokeskusteluun sirkusalan promootion edistämiseksi. Virtuaalitapahtumiin osallistumisen tavoitteena oli suomalaisen sirkuksen promootio ja kontaktiverkoston kasvattaminen ja ylläpitäminen, sekä tiedotuskeskuksen osallistuminen alan ajankohtaiseen keskusteluun, asiantuntemuksen syventäminen ja uusien yhteistyökumppanuuksien solmiminen.

Sirkuksen tiedotuskeskus oli kumppanina pohjoismais-baltialaisen sirkuksen virtuaalitapahtumassa **Subcase Cyber**, jonka järjestäjänä toimi **Subtopia**. Muita tapahtuman yhteistyökumppaneita olivat **PAHN – Performing Arts Hub Norway** ja **Lithuanian Dance Information Center**. Tiedotuskeskuksen **Lotta Nevalainen** oli jäsenenä tapahtuman valintaraadissa.

Tiedotuskeskus on vuosittain kutsunut kansainvälisiä esitystalojen ja festivaalien ohjelmistosta vastaavia tutustumaan suomalaiseen sirkustaiteeseen, osallistumaan tapahtumiin ja keskustelemaan taiteilijoiden ja tuottajien kanssa. Tässä on tehty yhteistyötä lähetystöjen ja kulttuuri-instituuttien kanssa. Vuonna 2021 em. yhteistyön kautta kutsuttavat osallistuivat **Performing HEL -tapahtumaan**.

On the Lookout -verkkokeskustelujen sarja syntyi, kun koronapandemian alettua haluttiin ylläpitää yhteyksiä kansainvälisten presenttereiden ja suomalaisten taiteilijoiden ja tuottajien välillä. Vuonna 2021 järjestettiin yhteistyössä **Tanssin tiedotuskeskuksen** kanssa kolme tilaisuutta.

20.1.2021: Aiheena kansainvälinen toiminta ja pohjoismaainen yhteistyö.

Millaista toimintaa suunnitellaan tuleville vuosille ja millä reunaehdoilla? Miten taiteilijoiden ja presenttereiden välinen yhteys pidetään elossa? Miltä näyttää tulevaisuus pohjoismaisten festivaalien ja teatterien näkökulmasta – tuleeko pohjoismaainen yhteistyö lisääntymään? Keskustelijoina **Erik Söderblom** (Espoon kaupunginteatteri) ja **Anders Beyer** (Bergen International Festival). 38 osallistujaa.

27.4.2021: Fokuksessa Keski-Eurooppa ja kestävä kiertuetoiminta.

Puhujavieraat **Christian Watty** (Festival euro-scene Leipzig) ja **Carolina Ortega** (Aurora Nova) pohtivat, millä tavalla kansainvälinen kiertäminen saadaan ekologisemmaksi. Mitä muutoksia se vaatii ja keneltä? Kansainvälisyyden tulevaisuus esittävän taiteen festivaalin ja agentuurin näkökulmasta? Miltä esittävien taiteiden lähivuodet näyttävät Keski-Euroopasta käsin? 22 osallistujaa.

14.9.2021: Teemana Yhdysvallat.

Vieraina **Jay Wegman** (NYU Skirball Center for the Performing Arts) ja **Monique Martin** (Harlem Stage, independent curator). Millaista toimintaa suunnitellaan tuleville vuosille? Miten taiteilijoiden ja presenttereiden välinen yhteys pidetään elossa? Kansainvälisyyden tulevaisuus yhdysvaltalaisen ja erityisesti newyorkilaisten teatterien ja festivaalien näkökulmasta? 18 osallistujaa.

Verkostoitumismatkat

Syksyllä onnistui järjestää yksi "IRL"-verkostoitumismatka, joka muistutti elävien kohtaamisten merkityksestä, sekä keväällä kolmiosainen etätalaisuuksien sarja yhteistyössä **Tanssin tiedotuskeskuksen** kanssa, joka sekin puolusti paikkaansa ja sai kiitosta saavutettavuudesta.

Ranska-fokus

Yhteistyössä **Tanssin tiedotuskeskuksen** kanssa järjestettiin 18.–20.5. kolmiosainen "virtuaaliopintomatka" Ranskaan. Yhteisessä osiossa puhujina olivat edustajat **Institut Français'ta**, **Suomen Ranskan Instituutista** sekä **Ondasta (L'Office national de diffusion artistique)**. Sirkuksen ja tanssin kentän rakenteita ja verkostoja esiteltiin omilla tilaisuuksissaan. Sirkuksen kentän verkostoja esittelivät **Stephane Segreto-Aguilar** (Head of Development, ARTCENA & Circostrada) ja **Vanessa Silvy** (Project Manager Performing Arts: Circus, Street Arts & Puppet Theatre, Institut Français).

Tallinnan verkostoitumismatkaan osallistuvien

- Onni Toivonen (Työryhmä Amalgam)
- Jaakko Sirainen (Lumo Company)
- Riia Kivimäki (Risa Company)
- Rauli Katajavuori (Sirkus Supiainen, Näyttämö-teatteri)
- Milla Kurrone (Kurrone & Salmela)
- Meri Salmela (Kurrone & Salmela)
- Nea Granlund (Pragma Helsinki)
- Salla Kurrone (Pragma Helsinki)
- Laura Pietiläinen (Laura – The Light of all)
- Mimosa Lindahl (Mimoart Company)
- Anni Rissanen (Tanssiryhmä Off/Balance)
- Vappu Rossi (Tanssiryhmä Off/Balance)
- Laura Suonperä (Tanssiryhmä Off/Balance)
- Sari Palmgren (Sari Palmgren & Co)
- Fabian Nyberg (Broas & Nyberg)
- Inari Pesonen (Sivuun Ensemble)

Teosesittelyt

- Lumo Company: **Nomad**
- Company Nuua: **Vaarna**
- Onni Toivonen: **Amalgam**
- Kekäläinen & Company: **If I would lose my voice**
- Laura – The light of all, Paula Tuovinen & Hot Tubes: **Blondes**
- Sari Palmgren & Co: **Joy Riot**
- Dance Company Off/Balance: **Face-to-Face**
- Mimo Art Company: **Fades Away**

Tallinnan verkostoitumismatka

Vuoden ainoa verkostoitumismatka onnistuttiin järjestämään yhteistyössä **Tanssin tiedotuskeskuksen** kanssa marraskuun alussa (11.–12.11.) Tallinnaan. Matkalla tutustuttiin useisiin Tallinnan esittävän taiteen toimijoihin ja esityspaikkoihin. **Suomen Viron-instituutti** järjesti matkan yhteyteen sirkus- ja tanssiteosten esittelytilaisuuden **Dance and Circus from Finland**, joka oli osa instituutin 30-vuotisjuhlan ohjelmistoa.

Vaba Lavan näyttämöllä järjestetyssä tilaisuudessa esiteltiin kolme sirkusteosta ja viisi tanssiteosta esitys- ja tuotantotaloille Virosta ja muualta Baltiasta. Avoimen haun perusteella tehdyistä valinnoista vastasi Vaba Lava ja **Tartu 2+23** yhdessä instituutin kanssa.

– Kiitos järjestelyistä ja kaikista keskusteluista. On tärkeää vaihtaa kollegiaalisia ajatuksia mutta myös ajatuksia Tiekareiden henkilökunnan kanssa, joilla on laajempi ja pidempi perspektiivi ja näkemys kentän tilasta ja kansainvälisistä asioista.

Pidin myös äärimmäisen tärkeänä asiana ryhmän heterogeenisuutta. Meitä oli monenlaisia tekijöitä tanssin ja sirkuksen kentältä...uskon että tämä erilaisuus oli yksi suurimmista rikkauksista keskusteluissa ja avoimen keskustelukulttuurin luomisessa. Jatkoksin sekaryhmiä reissuille!

(osallistujan palaute Tallinnan-matkasta)

Kansainväliset yhteistyöverkostot

Tiedotuskeskus osallistui alan kansainvälisten verkostojen **Baltic Nordic Circus Networkin**, **Circostrada – Circus and Street Arts Networkin** ja **Nordics Combinedin** kokouksiin sekä **IETM:n** toimintaan vuonna 2021.

Baltic Nordic Circus Network

Sirkuksen tiedotuskeskus on kumppanina vuonna 2014 perustetussa baltialais-pohjoismaisessa sirkusverkostossa. **Baltic Nordic Circus Networkin (BNCN)** jäsenenä on 20 sirkusalan organisaatiota Pohjoismaiden ja Baltian alueelta, yhteensä seitsemästä maasta. Verkosto sai rahoitusta **Pohjoismaiselta kulttuuripisteeltä**. Verkoston tavoitteena on ollut kehittää sirkusala monipuolisesti Baltian ja Pohjoismaiden alueella. Vuonna 2021 verkosto järjesti etäalustoilla työpajoja ammatillisen osaamisen kehittämiseksi, organisoi sirkusammattilaisten etätapaamisia alueellisen yhteistyön lisäämiseksi ja keräsi sekä jakoi tietoa verkossa baltialais-pohjoismaisesta sirkuksesta edistääkseen pienten maiden korkeatasoista sirkustaidetta kansainvälisesti ja parantaakseen sirkusammattilaisten työskentelymahdollisuuksia Baltiassa ja Pohjoismaissa. Jäsenorganisaatioiden edustajat kokoontuivat yleiskokouksiin etäalustalla sekä **Epirciq-tapahtuman** yhteydessä huhtikuussa, toukokuussa sekä Tallinnassa lokakuussa 2021. **Lotta Nevalainen** osallistui kokoukseen tiedotuskeskuksen edustajana.

Sirkuksen tiedotuskeskus osallistui partnerina Baltic Nordic Circus Networkin mentorointiohjelmaan **New Horizons Leadership Programme 2020–21**, joka on saanut tukea **Pohjoismaiselta kulttuurirahastolta** ja **Pohjoismaiselta kulttuuripisteeltä**. Hankkeessa on mukana kymmenen sirkustoimijaa kahdeksasta maasta Pohjoismaiden ja Itämeren alueilla. Hanke antaa uransa alkuvaiheissa oleville lupaaville tuottajille ja taiteilija-tuottajille mahdollisuuden osaamisen kehittämiseen ja tukee samalla kasvavaa nykysirkusala. Tiedotuskeskus osallistui hankkeen evaluaatioverkkoseminaariin. Pandemian ja matkustusrajoitusten hankaloittivat työvaihtojen toteuttamista koko vuoden ajan. Kuitenkin moninaiset kohtaamiset antoivat tilaisuuden tutkia kulttuurikentän organisaatorakenteita ja johtajuusmalleja sekä pohtia omaa roolia sirkusalan tulevaisuuden edistämisessä. Hankkeella on oma sivustonsa <https://www.nhlp.net/>

Circostrada European Network for Circus and Street Arts

Sirkuksen tiedotuskeskus toimi aktiivisena partnerina eurooppalaisessa sirkus- ja katutaiteen verkosto **Circostradassa** osallistuen verkoston yleiskokouksiin ja työryhmiin sekä osallistuen Euroopan laajuisten sirkusalan aloitteiden valmisteluun. Vuonna 2021 Circostrada kokoontui etäyhteyksin järjestettyihin yleiskokouksiin kaksi kertaa, kesäkuussa ja joulukuussa. Tiedotuskeskus osallistui kumpaankin kokoukseen. Verkosto on laatinut uuden ohjelmakauden vuosille 2021–2024 strategian ja työsuunnitelman, johon kuuluu mm. työryhmäpainotteinen työskentely. Vuosina 2021–2022 projektin temaattisina painopisteinä on kestävä kehitys ja sen heijastuminen kansainväliseen yhteydenpitoon, osaamisen kehittämisen ja vaikuttamistyön teemoihin. Toiminnanjohtaja **Lotta Vaulo** oli verkoston kuusihenkisen ohjausryhmän jäsen. Ohjausryhmän tapaamiset järjestettiin

etätapaamisina. Circostrada-verkostoon kuuluu lähes 140 jäsenorganisaatiota Euroopasta ja sen ulkopuolelta (mm. Australia ja Kanada) ja se sai kolmivuotisen rahoituksen **Euroopan Komission Luova Eurooppa -ohjelmasta** vuosille 2021–2024 jatkona edelliselle kaudelle 2018–2020. Koronapandemiasta johtuen rahoitusta oli jatkettu vuoden 2021 heinäkuulle asti.

Nordics Combined

Suomalaisten kumppaneiden **Sirkuksen** ja **Tanssin tiedotuskeskusten** lisäksi **Nordics Combined -verkostoon** kuuluvat **Svenska Kulturrådet**, **PAHN – Performing Arts Hub Norway** ja **Danish Arts Foundation**. Verkoston tarkoituksena on vahvistaa pohjoismaisen esittävien taiteiden kansainvälistä näkyvyyttä, vientiä ja verkostoja. Tätä toteutetaan muun muassa tiedonvaihtona, yhteispohjoismaalaisilla messuosastoilla, virtuaalitapahtumissa ja erilaisilla yhteistyöhankkeilla.

Vuonna 2021 tiedotuskeskus oli mukana verkoston toteuttamassa **Nordic Square -virtuaalokokonaisuudessa CINARS Web -etätapahtumassa** toukokuussa sekä yhteispohjoismaisissa **Nordics@Cinars -etätapaamisissa**. Verkoston kumppanit tapasivat vuoden 2021 aikana useamman kerran etänä liittyen yhteistyökokonaisuuksiin sekä koronakriisin vaikutuksiin pohjoismaiseen esittävien taiteiden kenttään.

IETM

Tiedotuskeskus sai **Tanssin tiedotuskeskukselta** kutsun **IETM-verkoston** määräaikaiseksi jäseneksi. **Lotta Nevalainen** osallistui 21.–24.10. Lyonissa verkoston syyskokoukseen, jonka teemana oli Transmissions. Matkaan kuului IETM-sisältöjen lisäksi verkostoitumistilaisuuksia sekä **Ondan (Office National de Diffusion Artistique)** järjestämä **Rida Internationale -presentteritapaaminen**.

Kansainväliset yhteistyöhankkeet

Tiedotuskeskus työskentelee suomalaisen sirkuksen kansainvälisen toiminnan ja kulttuurivaihdon koordinoijana kansainvälisen toiminnan suunnitelmansa mukaisesti, osana Suomen yleistä kansainvälisen toiminnan strategiaa. Tiedotuskeskus tukee suomalaisten sirkusryhmien ja -taiteilijoiden kansainvälistä toimintaa myös kansainvälisten yhteistyöhankkeidensa avulla.

Venäjä-hanke

Osana **Tanssin tiedotuskeskuksen** Venäjä-hanketta suunniteltu verkostoitumismatka peruuntui. Koronapandemia on vaikuttanut myös Tanssin tiedotuskeskuksen koordinoimaan Venäjä-yhteistyöhön. Matkustusrajoitukset ovat pysäyttäneet lähes kokonaan maiden välisen matkustamisen ja kasvokkain kohtaamisen.

Digital Leap on kaksivuotinen kansainvälinen koulutushanke, joka tarjoaa tanssin ja sirkuksen ammattilaisille tilaisuuksia oppia ja syventää ymmärrystään digitaalisista työkaluista ja niiden mahdollisuuksista esittävien taiteiden kentällä. Hanke on saanut rahoitusta **Euroopan komission Erasmus+ -ohjelmasta**. Myönteinen rahoituspäätös tuli tammikuussa ja hanke käynnistyi kesäkuussa 2021.

Tanssin tiedotuskeskus on hankkeen koordinaattori ja muut partnerit ovat: **Sirkuksen tiedotuskeskus, ARTCENA** (Ranska), **Arts and Theatre Institute** (Tsekki), **Danscentrum Sverige** (Ruotsi), **Institut Ramon Llull** (Espanja), **Lithuanian Dance Information Centre** (Liettua) sekä **PAHN – Performing Arts Hub Norway** (Norja).

Partnerit vastaavat neljän, vuosina 2022 ja 2023 toteutettavan koulutusmoduulin ja niihin perustuvan oppimateriaalin tuottamisesta. Tiedotuskeskus vastaa keväällä 2022 Prahassa järjestettävään moduulin oppimateriaalin tuottamiseen. Oppimateriaali jaetaan julkisesti hankkeen verkkosivuilla sekä myös muita sisältöjä jaetaan sekä viestinnän että järjestettävien tilaisuuksien avulla, ja näin hankkeen vaikuttavuus on koulutusjaksojen osallistujien määrää laajempi.

Partnerikokouksen osallistujat tapasivat Kaapelitehtaalla. (kuva: Johanna Terhemaa)

Syyskuun alussa järjestettiin Helsingissä kaksipäiväinen kick off -partnerikokous, jossa organisaatioiden edustajat tapasivat ensimmäistä kertaa yhteisen pöydän ympärillä. Hankkeen käytännön toteutuksesta, aikatauluista ja sisällöistä keskusteltiin myös kuukausittaisissa partneri- ja työryhmäkokouksissa Zoomin välityksellä.

Koska digitaalinen markkinointi ja esittäminen muuttuvat ja kehittyvät nopeasti, samoin kuin taiteilijoiden osaaminen ja valmiudet, tehtiin syksyllä partnerimaissa taiteilijoille ja presenttereille osoitettu kysely, jolla haluttiin varmistaa, että kohderyhmän tarpeet ja koulutussisällöt kohtaisivat. Tanssin tiedotuskeskuksen toteuttama kysely tavoitti kahdeksan tanssi- ja sirkuskentän ammattilaista, sekä taiteilijoita että presenttereitä, jotka vastasivat kyselyyn joko sähköpostitse tai puhelinhaastattelussa. Kaikista seitsemästä partnerimaasta yhteensä 47 henkilöä vastasi kyselyyn.

Marraskuun alussa avattiin haku kahteen ensimmäiseen, huhtikuussa ja toukokuussa 2022 järjestettävään koulutusjaksoon, joiden teemoja ovat digitaalinen markkinointi, XR-teknologia ja striimaus. Hakijoita oli yhteensä 96, Suomesta 16. Suomesta valittiin yhteensä kuusi taiteilijaa, joista osa osallistuu kumpaankin koulutusjaksoon: **Sofi Häkkinen** (jaksot 1 ja 2), **Vilhelmiina Sinervo** (1 ja 2), **Lindon Shimizu** (1), **Anneli Kanninen** (1), **Tanja Råman** (2) ja **Valtteri Raekallio** (2).

Samovar Circles 2021-2022

Samovar Circles on vuoden kestävä lyhytkestoinen verkostoitumishanke, jonka ovat käynnistäneet ja jota hallinnoivat **Subtopia** (Ruotsi), **Sirkuksen tiedotuskeskus**, **PAHN – Performing Arts Hub Norway** (Norja), **Teatronas** (Liettua), **New Theatre Institute of Latvia** (Latvia) sekä **Wildtopia** (Tanska). Hanke on saanut rahoitusta **Pohjoismaiselta kulttuuripisteeltä**, **Pohjoismaiselta kulttuurirahastolta** sekä **Kulturrådetiltä** (Ruotsi).

Samovar Circles on yhteisöllinen ajatuskiihdyttämö ja ideakattila, jossa käydään esittävien taiteiden alan uusien haasteiden ja mahdollisuuksien kimppuun koronan jälkeisenä aikakautena. Pohjoismaissa ja Baltiassa toimivia nykysirkuksen ja esittävien taiteiden taiteilijoita, presentereitä ja tuottajia kutsutaan mukaan vahvasti osallistaviin tapaamisiin, joiden aiheina ovat mm. kansainvälisen toiminnan ja liikkuvuuden tulevaisuus, moniarvoisuus ja representaatio sekä taiteilijoiden ”menetetyn sukupolven” muodostumisen estäminen. Perusajatuksena ja tarkoituksena on, että Samovar Circles tukee kentän toimijoita koko alalla, vahvistaa eri toimijoiden välisiä verkostoja sekä tarjoaa alustan, jolla voidaan yhdessä tutkia, miten luodaan uusia tukirakenteita tulevaisuuden varalle.

Marraskuussa järjestettiin Helsingissä kaksipäiväinen partnerikokous (18.-19.11.). Hankkeen käytännön toteutuksesta, aikatauluista ja sisällöistä keskusteltiin myös kuukausittaisissa partnerikokouksissa Zoomin välityksellä.

Samovar Circles järjestetään etä- ja livetapaamisina ja suurin osa webinaareista, seminaareista ja työpajoista ovat avoinna kaikille kentän toimijoille. Marraskuun alussa avattiin haku hankkeen ”ydinryhmään”, johon valittiin 19 uransa eri vaiheissa olevaa sirkus- ja esittävien taiteiden toimijaa Pohjoismaista ja Baltian alueelta. Samovar Circles -hankekumppanit toteuttavat hankkeen puitteissa 22 brainstorm-tapaamista, työpajoja, seminaareja ja webinaarikokonaisuuksia hankkeen teemoista. Syksyllä 2021 toteutettiin kaksi kaikille avointa webinaaria.

Tiedotuskeskus järjesti 3.12. webinaarin, jonka aiheena oli kansainvälisen yhteistyön tulevaisuus ja sitä seurasivat Bonfire-tapaamiset osallistujien kesken. Puhujina olivat **Thom Monckton** (Kallo Collective), **Bětka Hocková** (Jatka78, Tšekki) ja **Wolfgang Hoffmann**, (Aurora Nova, Saksa). Osallistujia webinaarissa oli 35.

Vuonna 2022 on suunnitelmassa järjestää tapaamiset osana **Subcase / CircusMania-festivaalia** helmikuussa Tukholmassa, **New Circus Festival C!Caf -festivaalia** maaliskuussa Kööpenhaminassa sekä **Circuliacija-festivaalia** kesäkuussa Kaunasissa.

VII – YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAMINEN

Tiedotuskeskus osallistuu aktiivisena aloitteentekijänä sirkus- ja kulttuuripoliittiseen keskusteluun ja kehitystoimintaan Suomessa. Vuonna 2021 jatkettiin aktiivista lobbaustyötä sirkusammattilaisten taloudellisten työskentelyolosuhteiden parantamiseksi.

Korona ja sen aiheuttamat toiminnalliset ja taloudelliset haasteet olivat toimintavuonna keskeisessä roolissa tiedotuskeskuksen päättäjiin suuntautuvassa viestinnässä. Oli tärkeää tuoda esiin koronapandemian vaikutuksia taide- ja kulttuurialaan ja erityisesti sirkuksen ja esittävän taiteen kenttään. Vuodenvaihteessa 2020-2021 toteutettiin yhteistyössä **Suomen Teatterit ry:n, Teatterikeskuksen, STST:n ja Tanssin tiedotuskeskuksen** kanssa useiden kyselyjen kokonaisuus, tarkoituksena selvittää koko sirkuksen, tanssin ja teatterin kentän (vos-toimijat, vapaan kentän ryhmät, yksittäiset ammatinharjoittajat ja freelancerit) taloudellinen tilanne loppuvuodesta 2020 ja alkuvuonna 2021. Vastauksia saatiin kaikista ryhmistä huomattavan vähän, syyksi voi olettaa kyselyjen ajankohdan sekä väsymyksen jatkuviin kyselyihin. Kyselyjen tuloksista viestittiin opetus- ja kulttuuriministeriöön ja tiedotuskeskuksen viestinnässä laajemmin.

Poliitikkoja ja virkamiehiä ei tavattu kasvokkain vaan eri yhteyksissä ja eri aiheiden merkeissä etätiedotus- ja keskustelutilaisuuksissa, jotka koskivat muun muassa valtion lisäbudjettia, koronatukia ja niiden jakokriteerejä. Huoli veikkausvoittotuottojen laskusta ja taiteen rahoituksen tulevaisuudesta tuotiin myös esille.

Tiedotuskeskus keskusteli myös erilaisten kotimaisten kulttuuria ja taidetta rahoittavien säätiöiden ja rahastojen edustajien kanssa sirkustaiteen tulevaisuuden haasteista ja mahdollisuuksista.

Pitkäjänteisenä tavoitteena on ollut kasvattaa sirkustaiteen edistämiseen kohdentuvaa määrärahaa valtion budjetissa ja edesauttaa valtion sirkustaiteen tukipolitiikan myönteistä kehitystä. Tavoitteina on ollut myös saada vaikuttaa teatteri- ja orkesterilakiuudistukseen sirkustaiteelle suopeasti, sekä toimia aktiivisesti esittävien taiteiden vapaan kentän paremman edunvalvonnan puolesta yhteistyössä muiden esittävän taiteen toimijoiden kanssa. Ensimmäisten sirkustoimijoiden nousu valtion teatteri- ja orkesterilain takaaman rahoituksen piiriin syksyllä 2021 ilahdutti.

Aktiivinen vaikuttaminen eduskunnan sivistysvaliokunnan ja valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaoksen kautta on ollut tiedotuskeskuksen pitkäjänteinen kanava sirkustaiteen aseman kehittämiseen ja työskentelyolosuhteiden parantamiseen. Valtakunnallisen vaikuttamisviestinnän ohella tiedotuskeskus tuotti tietoa sekä teki ehdotuksia kuntien kulttuuripäätösten tueksi.

Sirkuksen tiedotuskeskus vaikutti kansainväliseen, erityisesti pohjoismaiseen ja eurooppalaiseen kulttuuripolitiikkaan ja taiteen avustusmekanismeihin. **Baltialais-pohjoismaisen sirkusverkoston** kautta tiedotuskeskus vei viestiä Pohjoismaiselle ministerineuvostolle sekä muiden Pohjoismaiden ja Baltian maiden kulttuuripäättäjiille ja rahoittajille sirkustaiteen mahdollisuuksista ja tarpeista Itämeren alueella. Eurooppalaisten verkostojensa kautta tiedotuskeskuksella on ollut suora kanava EU-tason kulttuuripolitiikan päättäjiin. **Circostrada-verkoston** tavoite laadukkaasta tiedontuottamisesta sirkus- ja katutaidesektorilla Euroopassa pyrkii takaamaan päättäjien ja rahoittajien pääsyn luotettavan tiedon lähteille Euroopan tasolla.

VIII – YHDISTYKSEN HENKILÖSTÖ, JÄSENET, HALLINTO JA TOIMITILAT

Jäsenyhteisöt

Sirkuksen tiedotuskeskuksen 21 jäsenyhteisöä kotipaikkoineen vuoden 2021 lopussa olivat:

- Sirkus- ja musiikkiyhdistys Agit-Cirk ry (Rovaniemi)
- Sirkusyhdistys Blind Gut Company (Helsinki)
- Circo Aereo ry (Helsinki)
- Circus Ruska ry (Tampere)
- Cirko – Uuden sirkuksen keskus ry (Helsinki)
- Sirkusyhdistys Circus Uusi Maailma ry / Company Uusi Maailma (Jyväskylä)
- Hiljaisuus Organisaatio (Kittilä)
- Lokal Collective ry / Kallo Collective (Helsinki)
- Nuua ry (Helsinki)
- Osuuskunta Aikamoinen/ Sirkus Aikamoinen (Helsinki)
- Piste Kollektiivi (Rovaniemi)
- Recover Laboratory ry (Helsinki) **uusi**
- Sirkus Faktori (Tampere) **uusi**
- Sirkus- ja teatteriyhdistys Lumous ry / Lumo Company (Ii)
- Sirkusyhdistys Race Horse Company (Helsinki)
- Sirkus Magenta (Helsinki)
- Sirkusyhdistys Varpaat ilmassa ry / Zero Gravity Company (Helsinki)
- Suomen Nuorisosirkusliitto ry (Helsinki)
- Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat ry (Helsinki)
- Tanssiteatteri Hurjaruuthin kannatusyhdistys ry (Helsinki)
- Teatterikeskus ry (Helsinki)

Suomen Taikapiiri ry erosi jäsenyydestä 17.6.2021.

Sirkuksen tiedotuskeskuksen toimintaa johtaa vuosikokouksen valitsema yhdistyksen hallitus, johon kuuluu puheenjohtajan lisäksi vähintään kolme ja enintään kahdeksan jäsentä, joista puolet on aina vuorovuosin erovuorossa. Lisäksi hallituksessa on neljä varajäsentä, jotka valitaan vuodeksi kerrallaan. Hallituksen toimikausi on vuosikokousten välinen aika.

Tiedotuskeskuksen hallitukseen kuuluivat vuoden 2021 huhtikuiseen vuosikokoukseen asti: **Joonas Martikainen**, puheenjohtaja, Rovaniemi; **Salla Hakanpää**, varapuheenjohtaja, Helsinki; jäsenet **Evianna Lehtipuu**, Helsinki; **Nea Leo**, Helsinki; **Salla Kurronen**, Helsinki; **Liisa Korpiniitty**, Helsinki; **Jaska Teuri**, Lahti; **Olli Vuorinen**, Helsinki; **Sami Ylisaari**, Helsinki; varajäsenet **Tuomas Vuorinen**, Helsinki; ja **Petri Saunio**, Helsinki. Yhdistyksen vuosikokous järjestettiin 15.4.2021 etäyhteydellä. Vuosikokous valitsi hallitukseen uusina varsinaisina jäseninä **Reija Tapanisen**, Tampere, **Salla Hakanpään**, **Nea Leon** ja **Jaska Teurin** sekä varajäseniksi **Jenni Lehtisen**, Helsinki, **Petri Saunion**, **Tuomas Vuorisen** ja **Sami Ylisaaren**.

Hallitus kokoontui vuoden aikana 11 kertaa. Hallituksen jäsenillä on ollut käytössään nk. hallitusmanuaali; digitaalinen pilvessä sijaitseva perehdytyskansio, joka sisältää yhdistyksen toiminnan kannalta keskeiset dokumentit, kuten yhdistykset säännöt, strategiamuistiot, pöytäkirjat, tilintarkastuskertomukset ja vuosikertomukset. Yhdistyksellä on patentti- ja rekisterihallituksen hyväksymien sääntöjen lisäksi käytössään operatiivista toimintaa ohjaava johtosääntö ja taloudenpitoa säätelevä taloussääntö, sekä yhdistyksen kestävä kehityksen suunnitelma, yhdistyksen työsuojelu-, tasa-arvo- ja työhyvinvointiohjelma, sirkusalan sitoumus seksuaalisen ja sukupuolisen häirinnän kitkemiseksi, ja työterveyshuollon työpaikkaselvitys.

Sirkuksen tiedotuskeskuksen jäsenyhteisön tulee yhdistyksen sääntöjen mukaisesti olla sirkuksen alalla toimiva rekisteröity yhteisö tai muuten oikeuskelpoinen yhteisö, joka omien sääntöjensä mukaan toteuttaa suomalaisen sirkustaiteen ammatillista esitystoimintaa, sirkuksen koulutusta ja tutkimusta tai sirkustaiteen muuta edistämistä.

Henkilökunta

Vuonna 2021 Sirkuksen tiedotuskeskuksen vakituista henkilökuntaa olivat toiminnanjohtaja **Lotta Vaulo**, kotimaan asioiden päällikkö **Johanna Mäkelä**, kansainvälisten asioiden päällikkö **Lotta Nevalainen**, sekä viestintäsuunnittelija **Miika Sillanpää**. Toiminnanjohtaja Lotta Vaulo siirtyi toisiin työtehtäviin syys–lokakuun taitteessa 2021 ja hallitus nimesi syyskuussa Lotta Nevalaisen vt. toiminnanjohtajaksi. Viestintäsuunnittelija Miika Sillanpää oli vanhempainvapaalla keväällä kolmen viikon ajan 1.–21.3. ja loppuvuodesta 6.9.2021–13.1.2022 välisen ajan. Hankekoordinaattori **Kaisa Tiainen** työskenteli pohjoismais-baltialaisen **NuoraNORD Incubator -hankkeen** tehtävissä maaliskuulle. Tilastoinnin parissa työskenteli tilastonlaatija **Johanna Terhemaa**, joka teki myös tanssin tilastot. Kirjanpito- ja palkanmaksupalvelut teetettiin ostopalveluina **Tiliverkko Oy:ssä** kirjanpitäjä **Päivi Ollilalla**, ja tilintarkastajana toimi **Tilintarkastusyhteisö Audit-Plan** ja **Jonas Sandell (KHT)**.

Toiminnanjohtaja Lotta Vaulo edusti tiedotuskeskusta **Kustannus Oy Teatterin** hallituksessa, **Opetushallituksen Luova Eurooppa -yhteyspisteen** asiantuntijaryhmässä, sekä eurooppalaisen sirkus- ja katutaiteen verkosto **Circostradan** ohjausryhmässä. Kansainvälisten asioiden päällikkö Lotta Nevalainen toimi asiantuntijajäsenenä **Suomen kulttuuri-instituuttien TelepART-raadeissa**, sekä **Taiteen edistämiskeskuksen Uudenmaan taidetoimikunnassa** sekä **Subcase Cyber -tapahtuman** valintaraadissa. Sirkuksen tiedotuskeskus on **Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta -yhdistyksen** jäsen.

Sirkuksen tiedotuskeskuksen toimitilat olivat kesäkuuhun asti Helsingin Kruununhaassa. Tiedotuskeskus vuokrasi **Kulmakoulusäätiöltä** 150 m² kokoista toimistoksi muunnettua asuntoa osoitteessa Mariankatu 15 B. Tiedotuskeskuksella oli tiloissa alivuokralainen **Suomen Nuorisosirkusliitto ry**. Kesäkuussa tiedotuskeskus muutti Helsingin Sörnäisiin ja vuokrasi **Lumo Kodeilta** 124 m² toimistotilan osoitteessa Käenkuja 8 C 34a. Tiedotuskeskuksella on käytössään kaksi toimistohuonetta yhteensä viidellä työpisteellä, kokoushuone, keittiö ja varasto. Tiedotuskeskuksella on tiloissa alivuokralainen Suomen Nuorisosirkusliitto ry. Vuokratuotot ovat mahdollistaneet tiedotuskeskukselle kohtuullisen vuokratason.

IX – YHTEISTYÖKUMPPANEITA 2021

TAIVE-verkosto eli taiteen alan tiedotuskeskukset

Tanssin tiedotuskeskus Dance Info Finland, TINFO – Teatterin tiedotuskeskus, Music Finland, Kirjallisuuden vientikeskus FILI, Frame Contemporary Art Finland, Arkkitehtuurin tiedotuskeskus ArchInfo, Pelialan tiedotuskeskus Neogames

Suomen suurlähetystöt ja Suomen kulttuuri-instituutit ulkomailla

Suomen Britannian- ja Irlannin-instituutti, Suomen Saksan-instituutti, Suomen Japanin-instituutti, Suomen Viron-instituutti, Suomen Madridin-instituutti, Finlandsinstitutet, Suomalais-norjalainen kulttuuri-instituutti, Suomen Tanskan kulttuuri-instituutti, Finnagora Suomen Unkarin-instituutti, Suomen Benelux-instituutti, Institut Finlandais, New Yorkin pääkonsulaatti, Suomen Ottawan-suurlähetystö, Suomen Washingtonin-suurlähetystö, Suomen Moskovan suurlähetystö

Kotimaiset sirkusalan ja esittävien taiteiden toimijat

Cirko – Uuden sirkuksen keskus, Koulutuskeskus Salpauksen sirkuskoulutus, Turun Ammattikorkeakoulun Taideakatemian sirkuskoulutus, Metropolia ammattikorkeakoulun kulttuurituotannon koulutusohjelma, Suomen Nuorisosirkusliitto, Teme, Suomen Tanssi- ja sirkustaiteilijat, Konserttikeskus, Kulttuuria Yhteistuumin -kehittämistehtävä / Espoon kaupunki, Suomen Teatterit, Helsingin Juhlaviikot, Teatterikeskus, Taiteen edistämiskeskus, Opetushallitus, Teatterimuseo

Kansainväliset sirkus- ja esittävän taiteen toimijat

Manegen (Ruotsi), Subtopia (Ruotsi), Subcase Nordic Circus Showcase (Ruotsi), Cirkus Cirkör (Ruotsi), Archaos / BIAC Marseille (Ranska), DYNAMO workspace for circus and performing arts (Tanska), Riga Cirks (Latvia), Menü spaustuvė / Arts Printing House Vilnius (Liettua), Teatronas (Liettua), New Theatre Institute of Latvia (Latvia), Vabalava (Viro), Eesti Tsirkusekeskus (Viro), Jacksons Lane Theatre (UK), CINARS (Kanada), Artcena (Ranska), La TOHU Center for Circus (Kanada), Montréal Completément Cirque Festival (Kanada), La Grainerie (Ranska), PAMS Performing Arts Market Seoul (Etelä-Korea), KAMS Korea Arts Management Services (Etelä-Korea), PAHN Performing Arts Hub Norway (Norja), Danish Arts Foundation (Tanska), Swedish Arts Council (Ruotsi), Circus Talk.com (Yhdysvallat), Setouchi Circus Factory (Japani), On the Move (Ranska), Nordberg Movement (Ruotsi), TPAM Performing Arts Market in Yokohama (Japani), Face Network (Ranska), Arts and Theatre Institute (Tšekki), Danscentrum Sverige (Ruotsi), Institut Ramon Llull IRL (Espanja), Lithuanian Dance Information Centre (Liettua), Trafo (Unkari), Baltoppen (Tanska), Berliner festspiele, Goethe-Institut Helsinki, Iscene (Tanska).

Kansainväliset verkostot

Circostrada – European Network of Circus and Street Arts, BNCN – Baltic Nordic Circus Network, Nordics Combined, IETM